

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

116/ XXI, januar – februar 2019

Glasilo občine Sodražica

Prižig božičnega ognja

FOTO: ŽIGA LOVŠIN

obrazi
ženske
vocabella

koncert ob 10. obletnici delovanja

23. februar 2019

Šeškov dom, Kočevje ob 19.00

VSEBINA

- 4 ŽUPANOVA STRAN**
Koliko smo odgovorni do kraja?
- 5 AKTUALNO**
Prva in druga seja OS
Za vaške odbore
Redarji o smetenju
Podjetnikom
Rojstva v 2018
- 9 IZ POSLANČEVE ZAPISNICE**
O finančnih rešitvah vlade
- 10 GLASBENI PRESEŽKI**
Bliža se koncert leta
- 11 NAŠI ODNOSI**
Besede, ki zblížujejo
- 12 ŠOLA / VRTEC**
Tekmovanje iz slovenščine
Literarno ustvarjanje
Učenje o denarju
- 15 DRUŠTVO UPOKOJENCEV**
Tradicionalno srečanje
Kvačkanje
- 16 KUHAJMO SKUPAJ**
Recepti Sonje in
Marjana Čampa
- 17 PRAZNIČNI DNEVI**
Okrogli jubilej Šedržank
V decembru je dišalo
- 19 ZDRAVJE**
Za telo in duha
- 22 OD TU IN TAM**
Nagradni izlet TD
Dejavnosti mladih
- 24 VAŠA STRAN**
Francetu Lešnjaku v slovo
- 27 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**
Pisani bralni predlogi

Foto na naslovnici: Kristjan Vričko,
Pravljijčna zimska pokrajina

Učenje po otroško

PIŠE: NINA PIRC VOVČKO, UREDNICA

Ste ob prehodu v novo leto tudi vi sklenili, da se lotite česa novega? Da se česa novega naučite, izpeljete, uresničite? Februar se zdi ravno pravi čas, da pogledamo, kako nam kaj gre. In za razmislek o tem, kako bi pristopili, da bi nam zastavljeno uspelo in bi nam bilo ob uresničevanju lahko tudi lepo.

Odrasli k uresničevanju želja pristopamo na dokaj zapleten način. Zanimiv je že začetek. Namesto da bi prisluhnili sebi, listamo po reklamah, gledamo oglase, pogledujemo k sosedu. Ko nekaj izberemo, se dela lotimo zagnano in z velikimi ambicijami, nestrpno stiskamo zobe, se potimo in zategujemo pasove, ob prvih spodletelih poskusih pa vržemo puško v koruzo, češ, saj ni tako pomembno. Ker so nas vedno učili, da moramo biti močni in da je šibkost nekaj sramotnega, nam iskanje pomoči in podpore niti na misel ne pride. Glede na to, koliko načrtov vsako leto ostaja neuresničenih, se »odrasel« pristop očitno ne obnese najbolje. Je možno še kaj drugega? Je!

Pred časom sem obiskovala seminarje za osebno rast, kjer so nas spodbujali, naj zgled iščemo pri majhnih otrocih. In res se malčki stvari lotevajo popolnoma drugače. Te dni sem opazovala svojega še ne dvoletnega sina, kako se je lotil sestavljanja kock. Vzel je dve kocki in ju tiščal skupaj. Nič. Poskusil je še nekajkrat, potem pa ju je odložil in vesel odskakljal stran. Naslednji dan sem ga znova opazila, kako je za kratek čas obsedel pri kockah in jih poskušal zložiti. In čez nekaj dni spet. Včasih mu je uspelo, včasih ne. Včasih je prosil za pomoč. Nekega dne je prišel k meni s ponosnim nasmehom na obrazku. Ustvaril je svoj prvi stolp.

Lepo se je učiti od majhnih otrok, ki so tako zelo pristni in spontani v uresničevanju svojih želja in potreb. Mojega sina ni nihče silil, naj se nauči zlaganja kock. Bile so pač v dnevni sobi in nekega dne si je sam zaželel zlaganja. Učenju nove veščine je posvetil nekaj minut na dan, dan za dnem je prihajal k škatli s kockami in ni se obremenjeval z napakami in spodletelimi poskusi. Zdaj, ko zna spojiti kocke in narediti stolp, se bo lahko lotil gradnje česa zahtevnejšega. Ta otroški pristop se lahko dobro obnese tudi pri nas odraslih: prisluhniti želji srca, delati majhne, a vztrajne korake, privoščiti si odmor, pristopati igrivo in lahkotno, brez siljenja in nestrpnosti do sebe ter v zavedanju, da brez padcev, napak (in kdaj bušk) tudi ni rasti. Ko se zatakne, poiskati pomoč izkušenejših. Ko nekaj uspe, si dovoliti ponos, nagrado in praznovanje.

Kaj pravite, bi letos poskusili z učenjem po otroško?

P. S. Ko sem si med urejanjem tokratne številke Suhorobarja ogledala poslano prispevke, sem videla, da jih je kar nekaj še »božično« obarvanih. Vprašala sem se, ali je to znak za alarm, češ da je Suhorobar »za časom«. Morda. Morda pa je znak, da v srcih vseh nas, ki ga ustvarjamo, še živi tista svetla iskrica, zaradi katere ne bomo pozabili na letoletne želje, načrte in sklepe za leto, ki se je dobro začelo.

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **27. marec 2019**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:

suhorobar@gmail.com

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

SODELOVANJE OBČANOV

PIŠE: BLAŽ MILAVEC, ŽUPAN

V tem času je objavljen poziv občankam in občanom za podajo predlogov za članice in člane vaških odborov oz. krajevnega odbora. V preteklosti je bil odziv na takšne pozive bolj slab. Na prvi pogled bi bilo mogoče misliti, da je vsaj delno kriv poziv namesto nekdanjih zborov občanov. A dejstvo je, da tudi takrat ni bilo dobre udeležbe. Še nekaj tistih, ki so imeli voljo aktivneje se vključiti v odločanje vsaj o vaških zadevah, je velikokrat odvrnilo ne kritično opozarjanje, ampak obnašanje kakšnih posameznikov na takih skupih. Vendar to ni najhujše in ne najusodnejše. Bolj problematično je pomanjkanje zavedanja, da smo za svojo skupnost, kot je npr. občina, odgovorni vsi njeni prebivalci. Res ne moremo biti vsi občinski svetniki ali župan. Končno tudi ne moremo biti vsi vaški možje. Lahko pa smo dejavni na drugih področjih, predvsem pri vključevanju v procese odločanja in sodelovanja, zlasti tam, kjer smo k temu povabljeni. Najčistejša oblika demokracije je neposredna demokracija, ki ni le neposredno odločanje, ampak tudi druge oblike sodelovanja pri sprejemanju odločitev. Predlaganje kandidatov za vaške odbore je le ena izmed mnogih možnosti, a je tudi drugih še veliko. Nekatere so že uveljavljene, druge se počasi uvajajo, o tretjih šele razmišljamo (kot npr. participatorni proračun, forum o prihodnosti občine itd.). Zavedam se, da vzpodbuditi večjo angažiranost ljudi pomeni intenzivnejše se ukvarjati z odnosi do ljudi, še boljše obveščeno, predvsem pa si prizadevati za aktivno vključevanje v same procese sprejemanja odločitev. Potreben je čas, da takšno zavedanje v vseh nas primereno dozori. Zato sem si za začetek dovolil razmislek o lokalni skupnosti, kar občina je, in sodelovanju občanov pri njenem vodenju, seveda v luči novih trendov razvoja lokalne samouprave.

Dejstvo je, da je ljudem med vsemi skupnostmi, ki so institucionalno organizirane in pravno urejene, najbližja ravno lokalna. Njen izvor lahko iščemo v prvotnih oblikah povezovanja ljudi že od pradavnine dalje. Skozi čas se je izpopolnjevala in dograjevala, krepila, a v določenih trenutkih tudi slabila, zlasti pa spreminjala do današnjih oblik. V svojem bistvu je ostala enaka po določenih prvinah in značilnostih. Lokalna skupnost predstavlja skupnost ljudi, ki živijo na nekem ponavadi zaokroženem in določenem območju in v okviru katere zadovoljujejo svoje (lokalne) potrebe ter uresničujejo svoje interese. Poleg območja ter zadovoljevanja potreb in uveljavljanja interesov je pomembna značilnost pripadnost ljudi določeni skupnosti. Tudi slednje se najbolj pristno in neposredno pojavlja in doživlja v odnosu med posameznikom do družbe na ravni lokalne skupnosti.

S pojmom lokalne skupnosti je tesno povezan pojem lokalne samouprave. Samouprava se lahko uresničuje zgolj v neki skupnosti ljudi, ki to skupnost vodijo oz. upravljajo sami (avtonomno), tj. neodvisno od katere druge oblastne ravni. Seveda navedenega ne moremo razumeti zgolj dobesedno, saj je popolna neodvisnost v današnjem času prepletenosti in soodvisnosti bolj kot ne samo iluzija, še manj tega ne moremo razumeti dobesedno, da bi vsi ljudje odločali o vseh zadevah. To bi bilo namreč zelo zapleteno in težko, če ne celo nemogoče. Zato pravni red predvideva, da prebivalci neke skupnosti pooblastijo (preko volitev) izbrane ljudi, ki odločajo o določenih (skupnih) stvareh, ki so pomembne za njihovo življenje, delovanje in razvoj. Vendar pa je kljub temu danes trend prenos moči odločanja z institucionalnih oblik organov (ponovno) neposredno na ljudi. Ne le preko pogostejših referendumov, ampak vse bolj preko različnih, pred-

sem neformalnih oblik izražanja mnenj in stališč (povezano s pojavljanjem družbenih omrežij). Ali se bo sedanji trend prehajanja moči nadaljeval, bo pokazal čas. Dejstvo je, da ljudje vse bolj igrajo aktivno vlogo neposredno. Sodobne oblike komuniciranja predstavljajo novo pomembno podstat za aktivnejše angažiranje ljudi in njihovo aktiviranje.

Ob tem pa ne smemo pozabiti niti na negativno plat, na možnosti manipulacije in zlorabo novih tehnologij za rekrutiranje množic za (skrite) interese posameznih klientel, čemur smo že pričala. Zato večja angažiranost prebivalstva ne pomeni samo prenosa moči neposredno nazaj na ljudi, ampak paradoksalno tudi večjo možnost za zlorabljanje ljudi, ki kljub množici informacij ostajajo dejansko neobveščeni in nepoučeni za kompetentno odločanje. To je zlasti problematično na državni in mednarodni ravni, nekoliko manj pa na lokalni, kjer ljudje vendarle bolj poznajo problematiko in različne interese, da so zlorabe manj mogoče, nikakor pa ne nemogoče. Neposredno odločanje ima še eno slabost. Danes se izražanje volje pojavlja zlasti v negativnem smislu, se pravi v obliki nasprotovanja določenim odločitvam, protesta ali celo upiranja. Manj pa se to izraža konstruktivno, tako, da bi prebivalstvo predlagalo rešitve, se bilo o njih sposobno poenotiti ali celo sprejeti odgovornost za posamezne rešitve. Najbrž je težko pričakovati, da se to uredi stihijsko, kot se je začel sam pojav. Zato bo potrebna nadgradnja z ustrežno pravno ureditvijo in večja pripravljenost za družbeno angažiranost, saj sta za konstruktivno držo potrebna tudi veliko večji napor in delo, ne le izražanje nezadovoljstva.

Ne glede na tveganje in slabosti se vendarle s tem krepim t. i. neposredna demokracija na lokalni ravni, kar v bistvu pomeni vrnitev k prvinam. To dogajanje ni značilno zgolj za lokalno ravno, pride pa tu najbolj do izraza. S tem se potrjuje, da je lokalna skupnost resnično prvenstvena skupnost, ki je bližja ljudem kot njene sestrške skupnosti (npr. država, regije ali mednarodne skupnosti). Moj prispevek želi z nekaj poudarki orisati okvire in smeri razvoja lokalne samouprave v svetu in pri nas z namenom vzpodbuditi razmislek o aktivnejši vlogi posameznika pri odločanju o skupnih stvareh na lokalni ravni in tudi sicer. A ne le preko pisanja na družbenih omrežjih, ampak tudi bolj konstruktivno, tj. preko urejenih oblik sodelovanja in vključevanja v procese odločanja, skupaj in v sodelovanju z institucionalnimi odločevalci. Možnosti za to je že danes kar nekaj. Med drugim tudi predlaganje vaških odborov ali še več, sprejem kakšnega od takšnih mest.

NAJAVA JAVNIH RAZPISOV

Občina Sodražica obvešča, da bodo na spletni strani www.sodrazica.si ter na oglasni deski Občine Sodražica 1. marca objavljeni javni razpisi za sofinanciranje:

- programov športa v občini Sodražica za leto 2019,
- programov ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Sodražica za leto 2019,
- drugih društvenih dejavnosti v občini Sodražica za leto 2019,
- pokroviteljstva občine Sodražica za leto 2019.

IZ DELA OBČINSKEGA SVETA

PIŠE: DARJA VETRIH

Teden dni po konstitutivni seji, natančneje 13. 12. 2018, so se svetniki že sešli na prvi izredni seji. Razlog za sklic je bil sprejem rebalansa proračuna za leto 2018. Sprejem rebalansa je bil nujen za realizacijo sprejetih sprememb do konca koledarskega leta. Poleg rebalansa za leto 2018, ki so ga svetniki soglasno podprli, pa so se seznanili še s Sklepom o začasnem financiranju Občine za prvo tromesečje leta 2019 oz. do sprejema proračuna za leto 2019. Svetniki so na zadnji seji v koledarskem letu tudi sprejeli program dela občinskega sveta, s katerim je v letu 2019 predvidenih sedem rednih sej.

Občinski svet Občine Sodražica se je tako sestal v četrtek, 24. 1. 2019, na 2. redni seji. Glavna vsebina sklica te seje je bila obravnavna predloga proračuna za leto 2019 ter imenovanje občinskih predstavnikov v posamezne svete.

Svetniki, ki so izrazili tako potrebo, so tik pred začetkom januarske seje prevzeli tablične računalnike, ki jih je Občina nabavila za potrebe delovanja občinskega sveta. Sodražski svetniki namreč že od aprila 2012 prejemaajo gradivo za seje občinskega sveta v elektronski obliki, s čimer je poleg prihranka pri materialnih stroških tudi znatno olajšana organizacija samih sej.

Po potrditvi devetih točk dnevnega reda in zapisnikov 1. redne ter 1. izredne seje je župan, mag. Blaž Milavec, svetnikom podrobno predstavil proračun, enega temeljnih dokumentov za delovanje občine. Uvodoma jim je predstavil pomen tega dokumenta, njegovo sestavo ter izhodišča in cilje letošnjega proračuna. Letošnji proračun se načrtuje v višini dobrih treh milijonov evrov na prihodkovni oz. nekaj manj kot tri milijone evrov, natančneje 2.954.340 evrov, na odhodkovni strani. Razliko, ki predstavlja presežek v proračunu, se namenja za odplačevanje najetih posojil iz preteklih let. Župan je svetnikom pojasnil, da je tudi letošnji proračun, kljub temu da bo treba letos finančno zaključiti nekaj projektov iz preteklega obdobja, naravnost razvojno. V tem letu se namreč zaključuje projekt oskrbe s pitno vodo SORIKO, s čimer bo z javno vodooskrbo pokritih preko 90 % občine. Naslednji večji projekt, ki se nadaljuje iz preteklega mandata in zaključuje v letu 2019, je agromelioracija Gora. Prav tako bo letos treba poplačati že izvedena dela servisne ceste pri bencinski črpalki Logo ter dokončen odkup zadržnega objekta na trgu. Navedenim investicijam se pridružujejo še projekti javna razsvetljava, avtobusna postaja v Sodražici, cesta Vagovka–Krzeti, odkupi zemljišč, zaključek občinskega prostorskega načrta. Župan je obrazložil tudi načrt razvojnih programov, s katerim se definira načrtovanje projektov za daljše obdobje. Prav o načrtu razvojnih programov je še pred sejo občinskega sveta tekla tudi beseda na seji novoustanovljenega odbora – Odbora za razvojne programe. Andrej Pogorelec je kot njegov predsednik povedal, da je odbor razpravljal o več različnih področjih, ki jih bo treba zajeti v razvojne programe občine, od infrastrukture do turizma, pa tudi področje človeških virov. Predvsem na področju turizma je bilo ugotovljeno, da bi bilo treba delati na ljudeh, zlasti mladih, enako tudi na drugih področjih. Župan je dodal, da se za prihodnje leto, v okviru praznovanja 800-letnice prve omembe Sodražice, načrtuje tudi forum, kjer bi razpravljali o prihodnosti občine. Dejal je, da so na občini identificirani številni projekti in da si uprava ves čas prizadeva, da pridobi sredstva za izvedbo. Ob koncu je povzel, da bo pred obravnavo dopolnjenega predloga prora-

čuna sledila še razprava na odborih občinskega sveta, kjer bo tudi še priložnost za obravnavo načrta razvojnih programov. Svetniki so po razpravi soglasno sprejeli sklep, da je predlog proračuna za leto 2019 ustrezen za javno razpravo.

V nadaljevanju so se seznanili s potekom javnih pozivov za imenovanje predstavnikov v svetu zavoda Lekarna Ribnica in svetu OŠ Sodražica, na katera ni bil podan noben predlog zainteresirane javnosti. Svetniki so tako obravnavali predloge Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja in glasovali o njih ter soglasno sprejeli, da bodo v naslednjem mandatnem obdobju interese občine zastopali: v svetu javnega zavoda Lekarna Ribnica Petra Marn, v svetu zavoda OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica Ernest Pirnat, Darja Vetrin in Peter Ogrinc ter v svetu lokalnih skupnosti CSD Osrednja Slovenija – zahod Darja Vetrin.

Svetniki so na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja za naslednje mandatno obdobje imenovali tudi Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki ga bodo sestavljali: Marjan Cimprič, predstavnik Policijske postaje Ribnica, Simona Štupica, predstavnica OŠ Sodražica, Janez Pajnič, predstavnik Komunale Ribnica, d. o. o., Janez Zbačnik, predstavnik zainteresirane javnosti, Boštjan Oblak, predstavnik avtošole, Marko Jakše, predstavnik Medobčinskega inšpektorata in redarstva, in Blaž Kovačič, predstavnik Občine Sodražica.

Naslednja seja, na kateri se načrtuje sprejem proračuna Občine za leto 2019, bo prevedidoma konec februarja.

VABILO

Mladi, malo manj mladi in mladi po srcu vas vabimo na prireditev OB MATERINSKEM DNEVU,

ki bo v petek,
23. marca 2019, ob 18. uri
v dvorani nekdanje šole na Gori.

VABILO

Društvo upokojencev in OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica Vas vabita na PRIREDITEV OB DNEVU ŽENA, ki bo v **petek, 8. marca 2019, ob 18. uri** v dvorani osnovne šole v Sodražici.

Obeta se pester program. Upokojenci pripravljajo žalostno veseloigro za stare in mlade, katere avtor je Ivan Šega.

MOBILNA VSTOPNA TOČKA VEM OZ. SPOT-REGISTRACIJA

Razvojni center Kočevje Ribnica bo v občini Sodražica izvajal mobilno vstopno točko VEM oz. SPOT-registracijo, ki podjetnikom in ostali zainteresirani javnosti omogoča naslednje brezplačne storitve:

- svetovanje pred registracijo s. p. ali d. o. o.,
- postopek ustanovitve s. p. in d. o. o.,
- postopek zaprtja s. p.,
- vnos sprememb v poslovni/sodni register,
- prijavo in odjavo zaposlenih v socialna zavarovanja (M1, M2, M3, M12),
- pridobitev informacij o aktualnih razpisih (viri financiranja poslovanja) ...

V občini Sodražica bo tako tudi v letu 2019 potekala mobilna vstopna točka VEM oz. SPOT-registracija **vsako prvo sredo v mesecu od 8. do 11. ure v mali sejni sobi Občine Sodražica.**

OBJAVLJEN 3. JAVNI POZIV LAS

LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe (v nadaljevanju: LAS PPD) je 31. 1. 2019 na svoji spletni strani (www.las-ppd.si) objavil 3. JAVNI POZIV za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe v letu 2019, ki se bodo financirale iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Okvirna višina razpoložljivih sredstev za sofinanciranje znaša 450.000,00 EUR iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljevanju: EKSRP). Delež sofinanciranja upravičenih stroškov za operacije, sofinancirane iz EKSRP, znaša največ do 85 %.

Rok za oddajo vlog: 15. 4. 2019.

Več o razpisu na spletni strani LAS PPD, pod zavihkom Javni pozivi.

Dodatne informacije o javnem pozivu LAS daje vodilni partner LAS, in sicer:

- po telefonu: (01) 620 84 70, vsak delovnik med ponedeljkom in petkom med 9. in 11. uro ter med 12. in 15. uro,
- po elektronski pošti: info@las-ppd.si,
- osebno po predhodnem dogovoru.

Kontaktne osebe: Primož Pahor in Nina Sterle.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja na podlagi 5. člena Odloka o vaških odborih (Ur. l. RS, št. 76/11) objavlja naslednji

JAVNI POZIV

Pozivamo občane, društva, politične stranke in druge organizacije, da posredujejo predloge kandidatov za člane posameznih vaških odborov za mandatno obdobje 2018-2022.

Predlogi morajo vsebovati ime in priimek predlaganega, naslov njegovega stalnega prebivališča in pisno soglasje posameznega predlaganega kandidata.

Posamezniki bodo glede na kraj stalnega prebivališča imenovani v naslednje vaške odbore in krajevni odbor:

- Vaški odbor Globel za območje naselja Globel;
- Vaški odbor Podklanec za območje naselij Podklanec, Novi Pot, Kotel in Brlog - del;
- Vaški odbor Gora za območje naselij Betonovo, Kračali, Kržeti, Janeži in Petrinci;
- Vaški odbor Žimarice za območje naselja Žimarice;
- Vaški odbor Zamostec za območje naselij Zamostec, Sinovica in Preska;
- Vaški odbor Vinice za območje naselja Vinice;
- Vaški odbor Lipovšica za območje naselij Male Vinice, Ravni Dol, Travna Gora, Lipovšica in Nova Štifta;
- Vaški odbor Zapotok za območje naselja Zapotok;
- Krajevni odbor Sodražica za območje naselij Sodražica in Jelovec.

Vsak vaški odbor sestavljajo najmanj trije člani in največ toliko članov, kolikor naselij obsega posamezni vaški odbor. Krajevni odbor sestavlja sedem članov. Komisija zagotovi, da predlog kandidatov upošteva enakomerno vključenost kandidatov iz vseh naselij ali njihovih delov, ki sestavljajo območje posameznega vaškega odbora. Mandat članov vaškega odbora je vezan na mandat članov občinskega sveta.

Funkcija člana vaškega odbora je častna.

Predlogi morajo biti pisni, poslani po pošti na naslov Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica, ali po elektronski pošti na naslov obcina@sodrazica.si oz. podani na sedežu Občine ustno na zapisnik, in sicer najkasneje do 15. 3. 2019.

S posameznim predlogom se lahko predlaga največ toliko kandidatov, kolikor je mest za člane vaškega odbora. Predlogi, ki ne bodo upoštevali pogojev javnega razpisa, ne bodo upoštevani.

Sodražica, 16. 1. 2019
Številka: 032-1/19

Predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja
Zvonko Janež l.r.

SMETENJE OB JAVNIH CESTAH IN NEODGOVORNO ODLAGANJE ODPADKOV V NARAVNO OKOLJE

PRIPRAVIL: MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO OBČIN: DOBREPOLJE, LOŠKI POTOK, RIBNICA, SODRAŽICA IN VELIKE LAŠČE

Vsi, ki se dnevno vozimo v službo, šolo ali po opravkih po naših cestah, lahko samo nemočno opazujemo, koliko pločevink, plastenk, ostankov embalaže hitre hrane itd. leži ob cesti (še posebej na odseku regionalne ceste R3 653, Sodražica-Hrib), in verjetno se vsi sprašujemo, kdo so posamezniki, ki jim ni mar za urejeno in čisto okolje, kdo so ljudje, ki kljub urejenem področju ravnanja s komunalnimi odpadki brezvestno odvržejo iz avtomobila vse, česar ne potrebujejo.

Tudi sprehod v naravo nam velikokrat pokvari pogled na divje odlagališče, ki ga odkrijemo zgolj po naključju. In ob tem se seveda sprašujemo, zakaj nekdo odvrže smeti sredi gozda, daleč od urbanega naselja in daleč od zabožnikov, namenjenih za ločeno zbiranje odpadkov, in daleč stran od zbirnega centra odpadkov? Zakaj bi odpadke sploh kam vozili, če pa jih izvajalec javne službe pride iskat k nam domov?

Da gre za pomanjkljivo obveščanost, ne moremo trditi, saj o tem, kako pravilno ravnati z odpadki, preko različnih medijev obveščajo inšpekcijske službe, razna okoljevarstvena društva, javna komunalna podjetja in tudi občine. Temeljni problem torej ni v slabi obveščanosti, ampak verjetno v tem, da uporabnik odpadkov ne ločuje že pri izvoru, kar pomeni, da doma vse skupaj enostavno zapakira v vrečo in to odvrže ... da, nekje v naravi, tam, kjer ga nihče ne vidi ...

Tako odvrženi odpadki kazijo naravo, kvarijo podobo našega kraja, zmanjšujejo kakovost bivanja in na žalost tudi turistične privlačnosti kraja. Predstavljajo tudi grožnjo okolju, posledično pa tudi nam vsem, saj pogosto vsebujejo nevarne snovi. Te lahko prodrejo v podtalnico in nepovratno onesnažijo vire pitne vode in poslabšajo kakovost prsti.

Tovrstno smetenje terja sredstva za sanacijo, ki gredo iz davkoplačevalskega denarja. Na tem mestu ni odveč vprašanje, ali moramo »pobiranje in čiščenje« teh odpadkov res plačati vsi, torej tudi tisti, ki z odpadki ravnamo odgovorno, torej vsi, ki jih ločujemo in odlagamo v za to namenjene zabožnike.

Gre torej za evidentno odgovornost izvirnega povzročitelja odpadkov, saj sam ne stori tistega, kar mu jasno nalagajo pravne norme in kar bi mu morala nalagati predvsem vest. Poleg tega pa prav ti izvorni povzročitelji odpadkov očitno zelo bud-

no spremljajo akcije poostrelega nadzora pristojnih služb in se pridno učijo, kako čim bolj učinkovito zakriti svoje sledi, namesto da bi se naučili odgovornega ravnanja z odpadki.

Namen tega sporočila je opozoriti vse udeležence, da pravilno odlaganje in ločeno zbiranje odpadkov ni problem nekoga drugega, ampak naš skupni cilj. Zato je na mestu poziv vsem, ki bodisi odkrijete divje odlagališče v naravi bodisi opazite posameznike, ki brezvestno smetijo in nezakonito odlagajo odpadke v naravi, da o tem čim prej obvestite inšpekcijske službe, posameznike pa opozorite na nedopustno ravnanje.

Ker moramo za naravo skrbeti, saj tudi narava skrbi za nas. In ker je naša dolžnost, da otrokom zapustimo okolje, v katerem bodo lahko kakovostno živeli, dihali čist zrak in pili izvirske vode.

PREGLED ROJSTEV V LETU 2018

PIŠE: PETRA MARN, FOTO: FREEPIK

Lani se je v naši občini rodilo 24 otrok – 18 deklic in 6 dečkov.

Če pogledamo število rojstev po mesecih, ugotovimo, da se je največ otrok rodilo maja, in sicer 8, februarja 4, avgusta in novembra 3, v mesecih januar, april, junij, julij, oktober in december pa po 1.ž

V letu 2018 je bilo 9 prvorojencev (7 deklic in 2 dečka), 11 drugorojenih (9 deklic in 2 dečka), 3 tretjerojeni (1 deklica in 2 dečka) ter ena petorojena deklica.

Podatki po vaseh pokažejo, da je bilo bilo 7 otrok rojenih v Sodražici in v Žimaricah, 4 v Zamostcu, 2 v Podklancu in po 1 v Viničah, Kračalih, Krzetih in Lipovšici.

Objavljamo 19 imen otrok, katerih starši so podali dovoljenje, da se ime otroka lahko objavi v Suhorobarju. Ime Evita se pojavi dvakrat, imena ostalih deklic pa so: Doroteja, Ema, Lara, Meta, Mia, Nika, Ota, Teja, Tessa, Tinkara in Vita. Starši so dečke poimenovali: Domen, Nejc, Tian, Valter, Žan in Žiga.

BREZPLAČNO SVETOVANJE ZA (POTENCIALNA) PODJETJA IN PODJETNIKE – SPOT

PRIPRAVILA: DANIJELA VUKOJEVIČ, RC KOČEVJE RIBNICA, D. O. O., SVETOVALKA SPOT SVETOVANJE JUGOVZHODNA SLOVENIJA

SPOT – Slovenska poslovna točka

Več kot desetletje znan sistem celovitih brezplačnih podpornih storitev države za poslovne subjekte VEM – Vse na enem mestu je preimeno- van in vsebinsko dopolnjen pod enotno znamko SPOT – Slovenska poslovna točka.

Točke SPOT Svetovanje so v vsaki regiji in predstavljajo tretji nivo sistema SPOT. Nižja nivoja sistema sta portal e-SPOT kot prvi nivo in SPOT Registracija kot drugi nivo, ki deluje na Razvojnem centru Kočevje Ribnica, d. o. o., družba za razvoj in svetovanje, območnih obrtno-podjetniških zbornicah Kočevje in Ribnica in Upravni enoti Ribnica. Za internacionalizacijo in privabljanje tujih investicij, kar je četrti nivo sistema (SPOT Global), je poskrbljeno na nacionalnem nivoju preko agencije SPIRIT.

SPOT SVETOVANJE JV SLOVENIJA

Brezplačne storitve za podporo (potencialnim) podjetnikom in podjetjem bomo v obdobju 2018–2022 pod znamko SPOT Svetovanje Jugovzhodna Slovenija izvajali svetovalci štirih konzorcijskih partnerjev: RC Kočevje Ribnica, d. o. o., Razvojnega centra Novo mesto, d. o. o., RIC Bela krajina in Območne obrtno-podjetniške zbornice Novo mesto. Sedež točke je v Novem mestu, v prostorih Podjetniškega inkubatorja Podbreznik, na naslovu Podbreznik 15. Svetovalci na točki SPOT Svetovanje Jugovzhodna Slovenija smo vam na voljo tudi na telefonski številki 030 700 170.

Z NOVO ENERGIJO V LETO 2019

PIŠE: PAVEL HOČEVAR

Območna obrtno-podjetniška zbornica Ribnica (OOZ Ribnica) je 12. 1. 2019 organizirala že 42. novoletno srečanje. Od 205 članov se ga je udeležilo 70 članov, prisotni pa so bili tudi vabljeni poslanec DZ RS, gospod Jože Tanko, župani občine Loški Potok, gospod Ivan Benčina, občine Sodražica, gospod Blaž Milavec, in občine Ribnica, gospod Samo Pogorelec.

Predsednik OOZ Ribnica Franc Lesar je v nagovoru poudaril, da je bilo leto 2018 volilno, tako na državnem kot lokalnem nivoju, pa tudi na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in na OOZ Ribnica. Čestital je vsem novoizvoljenim in se zahvalil članstvu, ki mu je zaupalo še en mandat predsednika. Poudaril je odlično sodelovanje z vsemi tremi občinami, še posebej v zadnjih petih letih, ko so v pogodbi o sodelovanju posebej določene storitve, ki jih zbornica opravlja za občane in vse tri občine. OOZ Ribnica dobro sodeluje tudi z vsemi ostalimi akterji na področju obrti in podjetništva, od Razvojnega centra Kočevje Ribnica, UE Ribnica, Urada za delo Ribnica, Fursa do inšpekcijskih služb, ki pogosto opozorijo na razne nepravilnosti pri poslovanju, ki jih člani s pomočjo zbornice uspešno odpravijo še pred kazenskimi sankcijami. Tako se člani zavedajo, da imajo ob določenih problemih za sabo stanovsko organizacijo!

Tudi župani so izrazili zadovoljstvo nad sodelovanjem z zbornico. Novi župan občine Ribnica, gospod Samo Pogorelec, je bil v nagovoru jassen, da ne bo spreminjal prakse, ki je uspešna. Veseli ga dejstvo, da so vsi župani naklonjeni razvoju drobnega gospodarstva, saj se zavedajo, da je največji zaposlovalec in ustvarjalec dodane vrednosti.

Po kratkih nagovorih vseh omenjenih je zbornica podelila vsakoletna priznanja članom za 15, 20, 25 in več let dela v obrti in podjetništvu.

Po predhodnem dogovoru smo na voljo tudi na sedežu RC Kočevje Ribnica, d. o. o. (Trata XIV 6a, Kočevje), ali na terenu (mobilna svetovanje).

BREZPLAČNE AKTIVNOSTI ZA MALA IN SREDNJA PODJETJA, SAMOSTOJNE PODJETNIKE TER POTENCIALNE PODJETNIKE

Vse aktivnosti so brezplačne:

- osnovno podjetniško svetovanje;
- delavnice in usposabljanja;
- animiranje lokalnega in regionalnega okolja, promocija podjetništva v regiji in povezovanje vseh regionalnih akterjev za podpro poslovni subjektom;
- iskanje in predstavljanje dobrih podjetniških praks, odpiranje poslovnih priložnosti in skrb za dvig poslovne zavesti v okolju;
- predstavitev podjetij na showroomu (predstavitveni prostor) regije.

Naložbo financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

REPUBLIKA SLOVENIJA

Vsi so prejeli zaslužen aplavz, saj opravljajo poklic, ki je sicer kreativen in prinaša določeno svobodo, po drugi strani pa je stresen in brez delovnika.

Uradni del srečanja se je končal zelo zanimivo. Predstavnica COKNPOK, Zavoda za okolje in kulturo, gospa Andreja Škrabec, je na kratko predstavila svojo knjigo Fižol. Poudarila je predvsem sofinanciranje knjige iz EU-sredstev in pozvala, da moramo bolj izkoriščati razpoložljiva sredstva. Nato sta igralca Dramšpila, Vesna in Damjan, odigrala kratek hudomušen skeč na temo poslovnih razgovor, ki ga je napisala in režirala Andreja Škrabec. Razgovor je nato z vidika poslovnega bontona komentirala strokovnjakinja Barbara Kravanja, ki je na ta način predstavila svojo dejavnost, ki jo bo februarja izvajala tudi na zbornici. Vse skupaj je bil prijeten dodatek srečanju, kar so prisotni potrdili z močnim aplavzom.

Po uradnem delu je gostilna Urška postregla z imenitno večerjo, Duo Košmerl pa je s svojo glasbo poskrbel za odlično zabavo.

OOZ Ribnica je za obdobje 2018–2020 izvolila novo skupščino in upravni odbor, ki je dokaj spremenjen in kot tak začenja z novimi idejami in energijo. Po planu dela za leto 2019 so izdelane prioritete, ki merijo na sprejemanje prijazne zakonodaje za obrt in podjetništvo. Tja do poletja se bodo zvrstili izobraževalni dogodki, začeni s predavanjem za avtoprevoznike, davčno napovedjo za leto 2018, delavnico Kako postati še bolj uspešen podjetnik, seminarjem Kako ustvariti odličen prvi vtis, tečajji iz varstva pri delu, iz higienskega minimuma ... Kar nekaj dogodkov bo namenjenih vsem občanom treh občin, o čemer bo zbornica obveščala preko različnih medijev. Obeta se pestro leto!

POLOMIJA KOALICIJSKEGA PROJEKTA »DVIG MINIMALNE PLAČE«

PIŠE: JOŽE TANKO, POSLANEC SDS

Konec leta je bilo po medijih precej hvale stranki Levica, ki je uspela prisiliti prav tako levo usmerjeno vladno koalicijo, da je sprejela dvig minimalne plače za pribl. 30 evrov na mesec. Ta uspeh so še posebej pozdravili sindikati. A kot se je pokazalo sedaj, so se vsi, tudi sindikati, veselili mnogo prezgodaj in brez podlage.

Nedavno je Lidija Jerkič, predsednica največjega sindikata (ZSS), na komercialni POP TV v oddaji 24ur razlagala, da je bilo

to zvišanje minimalne plače pravzaprav strel v koleno, saj bo veliko prejemnikov minimalnih plač na slabšem, kot so bili pred omenjenim dvigom. Zakaj? Ne samo zato, ker se jim bo zaradi nespremenjenih pogojev pri obračunavanju dohodnine (lestvice in odmernega %) dvignila dohodnina, ampak tudi zato, ker se jim bodo zaradi majhnih prekorajitev lestvic pri socialnih transferjih znižali še socialni transferji, npr. štipendije, otroški dodatki itd. Lahko se čudimo, da so sindikati to tako pozno ugotovili, še bolj čudno pa je, da so to prezrli predlagatelj, Levica ter koalicijske stranke in »Šarčeva« vlada.

Od sprejetega predloga Levice imajo korist proračun države ter zdravstvena in pokojninska blagajna. Proračuna ZZZS in ZPIZ zato, ker višje plače ob istih odmernih odstotkih prinesejo večja vplačila, proračun države pa bo imel kar dvojno korist, saj bo po eni strani kapnilo več zaradi višje dohodnine, po drugi strani pa bo imel še manj izdatkov zaradi nižjih socialnih transferjev. Žrtve te medijske manipulacije z dvigom minimalne plače so delavci z najnižjimi plačami in delodajalci, saj so prvimi t. i. socialno čuteči levičarji, ki so na oblasti, ponovno na prefinjen način odvzeli del družinskih prihodkov, istočasno pa so firmam še dvignili stroške. Da, tudi tako se lahko krepki državo in njene institucije,

ljudstvo in gospodarstvo pa siromaši. Tudi najslabše plačani delavci iz tega niso izvzeti.

Decembra, na zadnji lanski seji državnega zbora, je bil obravnavan moj predlog Zakona o dohodnini, ki ga so ga vladne stranke in Levica s prezirom zavrile, čeprav je prinašal tiste rešitve, na katere je 16. januarja letos na POP TV opozarjala sindikalistka Lidija Jerkič. Zdi se mi prav, da jih ponovno navedem: predlagal sem dvig splošne olajšave za 200 evrov, pa dvig vseh dohodninskih razredov za 2000 evrov ter znižanje vseh dohodninskih stopenj za dve odstotni točki. Kar sprejemljive rešitve, a glej, sindikati se o predlogu niso izrekli, prav nobeden ga ni podprl. Ti ali podobni popravki dohodninskega zakona so logični in smiselni, saj so se od sprejema dohodninske zakonodaje razmere precej spremenile. Dvignile so se plače, nekoliko tudi pokojnine, vse ostale dohodninske in socialne lestvice pa so ostale enake.

Seveda pa samo sprememba dohodnine ne bo zadoščala, treba bo prevetriti še ves »socialni sistem«, ki ne ustreza več spremenjenim pogojem. Zdi pa se, da bo to precej težko, saj levičarji nikakor niso naklonjeni temu, da bi bili ljudje in gospodarstvo svobodni, da bi dobro zaslužili in sami razpolagali s čim večjimi finančnimi sredstvi. Cilj vseh levičarjev povsod po svetu (tudi naših) je, da zasežejo čim več denarja in ga potem preko uradniških okenc in raznih obrazcev »pravično« razdeljujejo po svojih pravilih, saj hočejo imeti čim več ljudi »na povodcih«. Zato naj vas ne čudi, da vlada Marjana Šarca že razmišlja še o zvišanju davkov in drugih dajatev.

Žal družbe, ki so uveljavile take koncepte, še nikoli in nikjer niso bile uspešne. Slej ko prej jim je zmanjkalo denarja in so zapadle v bedo in nasilje.

Želje za razgovor mi lahko sporočite na e-naslov: joze.tanko@dz-rs.si si ali s SMS-sporočilom na tel. št.: 031 348 926.

KAKO MEDVEDOM PREPREČIMO ZAHAJANJE V NASELJE

PRIPRAVILI: MOJCA VESEL IN VESNA ORAŽEM, ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE

Na območjih, kjer se naselja stikajo z gozdnimi površinami, medvedi večkrat zahajajo v bližino človeških bivališč. Vzrok tega je predvsem lahko dostopna hrana človeškega izvora, kot so ostanki hrane, odpadna embalaža in drugi odpadki, ki privabljajo medveda.

Da bi zmanjšali pogostost zahajanja medvedov v naselja, smo sodelavci pri projektu LIFE DINALP BEAR z Zavoda za gozdove Slovenije in Univerze v Ljubljani na tako imenovanih vročih točkah, območjih, kjer so tovrstni dogodki najpogostejši, spomladi 2017 prvič postavili medovarne smetnjake in kompostnike. Na območju občin Sodražica in Ribnica smo s pomočjo sodelavca Zavoda za gozdove Slovenije Mirana Bartola razdelili 26 medovarnih kompostnikov na lokacije, kjer je bilo zahajanje medveda v neposredno bližino človeških bivališč najpogostejše.

Kljub izpostavljenosti različnim vremenskim razmeram so medovarni kompostniki ostali v dobrem stanju in dobro služijo svojemu namenu. Prejemniki medovarnih kompostnikov so zaradi manj obiskov medveda izkazali zadovoljstvo. Ne smemo pa pozabiti, da je pri uspešnosti ukrepa ključnega pomena naša do-

sledna uporaba. Ker želimo z lokalnimi prebivalci ostati v stalnem stiku, nam bo pri delu na terenu v pomoč lokalna pomočnica, katere glavni nalogi sta mesečno spremljanje stanja in uporabe medovarnih kompostnikov ter osveščanje lokalnih prebivalcev. Ob morebitnih težavah, vprašanjih in mnenjih se lahko kadar koli obrnete na svojo lokalno pomočnico Mojco Vesel (mojca.vesel@guest.arnes.si, 041 632 414). Več informacij o samem projektu in omenjeni akciji najdete na spletni strani projekta: <http://dinalpbear.eu/sl/>.

LIFE
DINALP
BEAR

LIFE13 NAT/SI/000550

Vabljeni na delavnico na temo preprečevanja dostopa medvedov do hrane človeškega izvora in s tem zahajanja v naselja. Potekala bo **15. 2. 2019 ob 18.00** v dvorani OŠ Sodražica.

ALJAŽ VESEL IN ANDREJ VESEL S FILHARMONIKI Z DUNAJA

KONCERTNI DOGODEK LETA V REGIJI

PRIPRAVILA: MILAN GLAVONJIĆ IN ALENKA PAHULJE, FOTO: ARHIV ALJAŽA IN ANDREJA VESELA

Aljaž Vesel je ribniški dolini zdaj že dobro poznan, saj se je kot tenorist prvič predstavil pred osmimi leti na Grajskih večerih v Ribnici, junija 2017 je sodeloval na prireditvi ob 200-letnici OŠ Sodražica, samostojni koncert pa je imel tudi konec maja 2018 v ribniški farni cerkvi. Poleg tega je imel še kar nekaj nastopov, rade volje je nastopil, kadar koli je le uspel priti iz Švice domov na počitnice. Sodražan, tenorist, ki nastopa po Evropi in se pomembno uveljavlja, je lani že potrkal na vrata znamenite milanske Scale, trenutno pa se dogovarja za dveletno operno sodelovanje v Nemčiji.

»Seveda smo bili navdušeni nad njegovo interpretacijo glasbe v Sodražici in takrat se mi je porodila ideja, da bi lahko Aljaž nastopil s še enim Veselom. To bo Andrej Vesel, moj nečak, prav tako vrhunski umetnik z Dunaja,« je povedal Franc Vesel. Ideja o koncertu dveh uveljavljenih umetnikov je padla na plodna tla, prisluhnili so ji Občina Sodražica, Turistično društvo

Sodražica, Območna obrtno-podjetniška zbornica Ribnica, Javni sklad za kulturne dejavnosti Ribnica, Radio Univox, Zavedba Sena plus in Oktet Gallus.

Aljaža bo spremljal 30-članski orkester Ton Der Jugend, ki mu dirigira njegov soustanovitelj Andrej Vesel. Nadarjeni glasbeniki prihajajo iz 16 držav in so vsi dobitniki prestižnih mednarodnih nagrad.

»Ko je do mene prišla novica, da je še nekje en Vesel, ki se profesionalno ukvarja z glasbo in ima korenine v mojem rodnem kraju, sem bil zelo pozitivno presenečen,« je dejal tridesetletni Aljaž, še bolj neverjetno pa je bilo, ko je ugotovil, da sta celo v sorodu. Pravi, da je na svoji poti spoznal veliko ljudi, vendar takega prime-

ra ne pozna. Andrej Vesel je prav tako vrhunski glasbenik, pianist, dirigent, ki študira in deluje v evropskem hramu kulture, na Dunaju. »Zelo me veseli, da sva priložnost, da prvič nastopiva skupaj, dobila prav v kraju, na katerega sva zelo navezana in kamor segajo moji začetki,« je dejal Aljaž. Obljublja, da bosta v dobri družbi, z orkestrom in gostjama, dala vse od sebe, da bo večer nepozaben – tako za spoštovano publiko kot tudi za nastopajoče na odru.

»Večina glasbenikov si silno želi nastopati pred svojo publiko, ljudmi, ki jih poznajo in jih imajo radi. To je hkrati poseben občutek in odgovornost,« tudi 27-letni Andrej ne skriva zadovoljstva pred nastopom. Odraščal je v Zagrebu, kjer je bil tudi rojen, glasbeno kariero pa je začel na Dunaju. Sodražica ima zanj poseben pomen, saj v njeno dolino segajo njegove korenine. »Tod je dom mojega deda in moje rodbine. Zaradi tega je podariti vrhunski glasbeni večer dragi Sodražici in ljudem tam okoli izjemno doživetje,« je povedal.

Koncert bo v soboto, 23. februarja, ob 19. uri v Športni dvorani Sodražica, z gostjama, mezzosopranistko Gabriello Colluto in skladateljico Nino Šenk. Izjemen dogodek bo dokazal, da sta kultura in umetniško ustvarjanje brezmejnata in snujeta jezik, ki ga razume vsak.

KNEZU MIRU

PIŠE: ALENKA PAHULJE, FOTO: ARHIV OKTETA GALLUS

Zdi se mi, da ste ta hip tako zelo prikrajšani, ker pred seboj nimate zgoščenke Knezu miru Okteta Gallus, da bi poslušali to, o čemer pišem. Človek naenkrat spozna, da je nastal splet pesmi, ob katerih se porajajo najmočnejša čustva. Zgoščenka je posvečena obeleževanju 100. obletnice konca prve svetovne vojne.

Tretja zgoščenka v skoraj 45-letni zgodovini Okteta Gallus povsem preseneti. Izbor skladb, izvedba, pristop, celotna podoba koncerta v ribniški župnijski cerkvi terjajo od odgovornega obiskovalca vsaj to, da nastopajočim odkrito prizna, da so opravili hvalvredno delo. Tak koncert sodi v Narodno galerijo in tam je Oktet Gallus 5. decembra pred 200 poslušalci tudi prvič predstavil zgoščenko.

Izbor skladb je bil zaupan basistu Marjanu Tratarju. Magičnost trenutkov decembrskega koncerta je gotovo polepšala nova zborovodkinja Blanka Čakš, dirigentka, magistra klavirja in sopranistka. Neizpodbitno pomembno vlogo je imela tudi sopranistka večera Melanija Markovič, ki je članica opernega in koncertnega zbora Slovenskega narodnega gledališča Maribor. Koncert bo Oktet Gallus ponovil v Vipavi in Novi Gorici.

Simbolika vratc tabernaklja župnijske cerkve sv. Štefana v Ribnici, izdelanih sredi vojne vihre in posvečenih Knezu miru, je del celotne zgodbe. Darove za nova vratca so zbirale žene vojakov na fronti, izdelana pa so iz odlikovanj vojakov, ki so se vrnil, in pozlačena z zlatom poročnih prstanov, ki so jih prispevale vdove. Nova vratca so že takrat vsi hvalili kot mojstrsko delo umetnosti in dejansko gre za izredno delo v stilu dunajske secesije.

MOČ OPAZOVANJA

PIŠE: NINA PIRC VOVČKO, FOTO: FREEPIK

Besede, ki jih dnevno namenjam sebi in ljudem okrog sebe, imajo neverjetno moč. Lahko nas povezujejo z drugimi, nas osvobajajo in osrečujejo, lahko pa nas od drugih oddaljujejo in nas posledično naredijo zelo nesrečne. Nihče ni namenoma nesramen in žaljiv. V resnici ima težavo, ki pa je ne zna povedati tako, da bi ga razumeli. Uporaba pravih besed je ključnega pomena za lepe odnose z drugimi, za odnose, ki sogovornikom prinašajo notranji mir in harmonijo ter notranje zadovoljstvo – to pa je nekaj, po čemer vsi hrepenimo.

Žal smo se v toku življenja naučili predvsem komunikacije, ki nas odtuja tako od nas samih kot od drugih. Ko govorimo na te načine, se zapremo, umakne pa se tudi naš sogovornik – morda ne fizično, a gotovo se zapre njegovo srce in njegova pripravljenost na iskren in povezujoč pogovor z nami ugasne. Poglejmo nekaj primerov:

- ✘ »Marjanca je lena.« (obsojanje)
- ✘ »Janez je bolj prijazen kot Štefan.« (primerjava)
- ✘ »Vojko je slab igralec.« (ocenjevanje)
- ✘ »Nikoli te ni doma.« (posploševanje, pretiravanje)
- ✘ »Samo poglej, kako vozi, idiot!« (žaljenje)

Prvi ključ za povezujočo komunikacijo se skriva v opazovanju. Gre za preprosto, pozorno gledanje stvari/situacij/ljudi takšnih, kot so v resnici, ne da bi pri tem zapadli v obsojanje, kritiziranje ali kakršno koli analiziranje. To je v resnici lažje reči kot storiti, kajti umiriti svoje misli do te stopnje, da lahko zgolj opazujemo, ne da bi nam misli pobegnile kamor koli, je umetnost, ponekod tudi duhovna praksa. Potem ko stvari vidimo, kakršne so, pa jih skušamo izraziti čim bolj konkretno. To je drugi ključ. Poskusimo z obema ključema preobraziti zgornje primere neuspešne komunikacije tako, da bodo naše besede ohranjale povezanost s sogovornikom.

INVENTURA

PIŠE: LJUBICA KOŠIR

Kot bi trenil, se je leto 2018 zaključilo in že smo zakorakali v začetek novega leta.

Osebnostno, v družini, skupnosti in tudi širše smo doživljali različne vzpone in padce.

Vemo, da ob vzponih radi pokažemo s prstom nase, za padce pa radi iščemo t. i. dežurne krivce in s prstom pokažemo na druge, vendar so še vedno trije prsti obrnjeni proti nam. Tako, malo za šalo, malo zares, pa morda tudi za razmislek. Gotovo na vse situacije v našem življenju vpliva tudi veliko različnih dejavnikov, tako pozitivnih kot negativnih.

Tako kot običajno prodajalne ob koncu leta opravijo inventuro in ugotavljajo dobičke ali izgube, podjetja pa pripravijo zaključne račune, gotovo tudi vsak izmed nas obračuna sam s seboj na osebni ravni in po svoji vesti presodi, kaj je bilo prav in kaj ne oz. kako naprej. Običajno so stvari za nazaj zaključene, pred nami pa se odpirajo nove priložnosti, le zaznati jih moramo in, če je mogoče, tudi uresničiti.

Ker zelo rada spremljam razmišljanja in tudi dejanja mladih v današnjem razburkanem svetu, me je pred prazniki presenetilo kar nekaj njihovih misli, ki so jih zapisali kot voščilo ali zahvalo. Morda boste tudi vi presenečeni nad tem, kaj mladim veliko pomeni.

»Majhna pozornost. Poljub in objem. Kava ali čaj, sprehod. Božič s svojimi najbližjimi. Majhne stvari so tiste, ki štejejo in da-

- ✓ »Ko vidim, da Marjanca telefonira, namesto da bi se ukvarjala s strankami, se razjezim, saj moram takrat opraviti še njeno delo.«
- ✓ »Janez se mi vsako jutro nasmehne in me pozdravi.«
- ✓ »Vojko v nobeni od dvajsetih tekem ni dal gola.«
- ✓ »Štiri večere na teden si odsoten. To se mi zdi veliko.«
- ✓ »Ko sem videl, v kako nevarnih okoliščinah prebivava, sem se zelo prestrašil.«

Tu je torej nekaj idej, kako lahko svoje sporazumevanje z ljudmi predrugačimo. Našla sem jih v različnih sodobnih psiholoških pristopih, kot je nenasilna komunikacija. Morda nam je vse to zelo tuje, a dovolimo si kdaj vsaj poskusiti. Situacij nam ne manjka, saj so besede osnoven način sporazumevanja doma, na delovnem mestu in drugod. Le pogumno. Saj vsi vemo, da vaja dela mojstra – če mojster dela vajo. Povezujočo komunikacijo vam želim ... prihodnjič pa nekaj besed o čustvih in njihovem vplivu na naše odnose.

jejo zagon, moč in energijo, nas razveselijo in naredijo dan lepši. Čim več 'majhnih stvari' v letu 2019! Vesel božič!

»Hvala, cenim vašo pohvalo ... Moj talent se je razvil nikjer drugje kot na oratorijskih zgodbah vsako poletje. Boglonaj tudi vam za trud, pomoč, vzpodbude pri delu, saj skupaj lahko res veliko naredimo.«

Ker smo pred kratkim praznovali god sv. Janeza Boska, velikega očeta, učitelja in prijatelja mladih, ob katerem tudi sama in v skupnosti salezijancev sotrudnikov spoznavam različne, zlasti preizkušene vzgojne metode in življenjske modrosti, bom razmišljanje zaključila z lanskim vezilom sedanjega vrhovnega predstojnika salezijanske družbe, g. Angela Fernandez Artimeja. Začne se z evangelijskim odlomkom »Gospod, daj mi te vode« in nadaljuje: NEGUJMO UMETNOST POSLUŠANJA IN SPREMLJANJA. To je le naslov vezila, ki vsebuje naslednje zanimive teme:

- srečanje, ki nas ne pusti ravnodušnih – »poslušati«;
- srečanje, ki osebo spodbuja k temu, da gre naprej – »razločevati«;
- srečanje, ki spremeni življenje – »spremljati«;
- razločevanje poklicanosti, kot svetuje tudi papež Frančišek, v družbi samarijanke.

Iskreno vam želim, da bi se v tem letu tudi vi »napajali« pri izviri živih in čistih voda.

SLOVENSKA BESEDA JE BESEDA PRAZNIKA, PETJA IN VRISKANJA

OBMOČNO TEKMOVANJE IZ ZNANJA SLOVENŠČINE

PIŠE: TADEJA TOPOLNIK, ORGANIZATORKA TEKMOVANJA

»Slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja,« je čudovita misel, ki jo je napisal Ivan Cankar, ki je umrl pred natančno dve-sto leti. Da misel ni zgolj fraza, da ljubezen do slovenskega jezika še vedno gojijo številni mladi in stari prebivalci naše lepe Slovenije, so dokazali tekmovalci in tekmovalke ter njihovi mentorji in mentorice, ki so se v sredo, 23. 1. 2019, z avtobusi in kombiji pripeljali v zimsko idilo Sodražice.

OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica je bila letos gostiteljica območnega Cankarjevega tekmovanja iz znanja slovenščine. Tega dne je naša šola pod svojo streho sprejela 197 učencev in učenk iz osrednjeslovenske in dela jugozahodne regije ter okrog 40 profesorjev in profesorice, mentorjev učencev, iz 28 osnovnih ter 8 srednjih šol: gimnazijskih, srednjih strokovnih in srednjih poklicnih programov.

Pred začetkom je ravnateljica Majda Kovačič Cimperman pozdravila zbrane tekmovalce in njihove mentorje in mentorice, jim na kratko predstavila našo šolo in okolico ter jim zaželela uspešno tekmovanje. Po nagovoru je na oder povabila učence in učenke naše šole, ki so pripravili kratek kulturni program. Učenki Klara Arko iz 8. razreda in Janja Glavonjič iz 7. razreda sta zaigrali popularno skladbo Let it go, v nadaljevanju pa so učenci 8. in 9. razreda nastopili z recitacijo znane-ga Cankarjevega odlomka o domovini iz Cankarjeve povesti Kurent.

Cankarjevo hvalnico slovenski deželi in jeziku so ubesedili: Zoja Boben Rusič, Milica Đorđević, Sara Prijatelj, Anže Žlindra, Anže Oražem, Andraž Žlindra in Nejc Vetrlih. Na nastop so se pripravljali pod mentorstvom prof. Lucije Petelinšek pri izbirnem predmetu gledališki klub. V nadaljevanju sem navzoče pozdravila še organizatorica tekmovanja, Tadeja Topolnik, in jim podala nekaj osnovnih informacij o prostorih, kjer je potekalo tekmovanje, ter njihove mentorje povabila na uvodni sestanek v zbornici šole.

Tekmovanje je trajalo 90 minut, učenci so pisali v sedmih učilnicah 1. nadstropja in dveh učilnicah podprtiličja. Medtem so profesorji v zbornici šole izvedeli pomembne datume tekmovanja, zaužili malico, ki jim jo je pripravilo naše kuhinjsko osebje, ter si izmenjali strokovne izkušnje.

Čeprav je tekmovanje potekalo na mrzel zimski dan, so vsi tekmovalci in njihovi spremljevalci kljub sneženju varno prispeli do naše šole, saj so nam pri zagotavljanju varne poti na pomoč priskočili policisti s Policijske postaje Ribnica, za kakovostno očiščeno parkirišče pa so poskrbeli delavci Komunale Ribnica.

Zavedam se, da tekmovanja ne bi mogli izvesti brez sodelovanja vsakega od vas, zato se vam za vaš prispevek iskreno zahvaljujem, vsem tekmovalcem pa želim čim boljše uvrstitev na tekmovanju.

NAGRADNI OBISK IZ LATVIJE

PIŠE: VERONIKA KOS, VODJA PROJEKTA, FOTO: ARHIV OŠ

Na OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica letos za učence 1., 2. in 3. razreda poteka projekt Naša mala knjižnica. Je zabaven in poučen, spodbuja branje in razvoj bralne pismenosti. Skozi šolsko leto otroci dobri spoznajo skrben

izbor mladinske literature slovenskih in tujih avtorjev. Sodelujoči pisatelji iz različnih evropskih držav pri projektu tudi aktivno sodelujejo. Pomagajo pri pripravi zanimivih nalog za Ustvarjalnike in napišejo pisma presenečenja. Projekt ponuja množico aktivnosti za spodbujanje branja, pri katerih posamezniki sodelujejo po svojih zmožnostih. Sodelujoči otroci poglobljajo svojo domišljijo, prebirajo kakovostno literaturo, rešujejo zabavne in zanimive naloge, likovno ustvarjajo, sodelujejo v izmenjavi knjižnega junaka z drugo šolo, oblikujejo bralni vlak ter se potegujejo za zanimive nagrade.

Eno takšnih nagrad so prejeli tudi učenci 1. in 2. razreda. Izdelali so čisto svoj »recept« za pravljico in za nagrado dobili obisk avtorja ene od knjig, ki jih beremo v okviru projekta. V četrtek, 31. 1. 2019, nas je obiskal pisatelj in ilustrator iz Latvije, Martinš Zutis, avtor zgodbe Odkritje, ki ga ni bilo. Učenci so sodelovali pri nastanku skupne zgodbe, ki jo je avtor nazorno ilustriral in jih s tem spodbudil k ustvarjanju svoje. Vsak učenec si je izmislil junaka in izdelal načrt za knjigo. Avtor jim je dal na znanje, da ena ura ni dovolj za nastanek zgodbe in ilustracij, saj to pogosto traja več mesecev ali let. Učenci so z navdušenjem poslušali, nastali pa so tudi zanimivi načrti. Kdo ve, morda pa se je v katerem od njih ob tem namigu prebudil skriti talent.

RAZPIS ZA VPIS OTROK V VRTEC PRI OŠ DR. IVANA PRIJATELJA SODRAŽICA za šolsko leto 2019/2020

Starše in zakonite zastopnike otrok obveščamo, da OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica objavlja razpis za vpis predšolskih otrok v vrtec za šolsko leto 2019/2020 (vpis s 1. 9. 2019).

Obrazci Vloga za vpis otroka v vrtec so na voljo v vrtcu, tajništvu šole in na šolski ter vrtčevski spletni strani, pod rubriko Dokumenti/Obrazci.

Izpolnjene obrazce za vpis oddajte v tajništvu šole v času razpisa, tj. od 14. 2. 2019 do 31. 3. 2019.

Če bo prijav za sprejem otrok v vrtec s 1. 9. 2019 več, kot je prostih mest v vrtcu, bo o sprejemu otrok odločala Komisija za sprejem otrok.

Staršem, ki ste vlogo za sprejem s 1. 9. 2019 oddali pred razpisom, vloge ni treba ponovno pošiljati. Starši boste o sprejemu otroka v vrtec pisno obveščeni do konca junija 2019.

Dodatne informacije lahko dobite osebno v tajništvu šole in v enoti vrtca ali na telefonskih številkah: (01) 835 05 65 (vrtec) in (01) 835 05 50 (tajništvo šole).

Ravnateljica:
Majda Kovačič Cimperman, prof.

NA KRILIH DOMIŠLJIJE

Učenci 5. a razreda so pod mentorstvom učiteljice Slavke Tanko pokukali v brezmejni svet domišljije. Nastale so pesmice in zgodbe, v katerih je mogoče prav vse. Vabljeni k branju!

POSTAL SEM DETEKTIV

Prijatelji Miha, Leon, Maks, Jan in Marcel se radi potepajo po gozdu, saj najdejo veliko super reči. Imajo tudi psa, ki jim pomaga, pa tudi hiško na drevesu, katera je super zavetje. Vsi radi berejo detektivske knjige, gledajo filme o detektivih in si želijo to tudi postati.

Nekega dne so videli, da je hiška podrta. Začudili so se, saj ponoči ni bilo dežja. Zaslüşali so šum. Šli so pogledat. Tam sta hodila možakarja in se pogovarjala. Ugotovili so, da sta mislila, da je gori zlato, pa so šli pogledat. Potem so od jeze, ker ni bilo ničesar, podrli hišo. Prijatelji so sklenili, da jima bodo sledili. Obrnili so se in možakarjev ni bilo nikjer. Šli so gledat, kam bi lahko šla. Našli so skrivna vrata in šli dol. Tam je bilo na zaloge zlata in vsepovsod roparjev. Ravno so jedli in si delili denar. Prijatelji so sprva hoteli poklicati policijo, ampak so si potem premislili. Ta primer so hoteli rešiti sami. Naredili so načrt. Leon in Marcel sta se skrila med zlate palice, Maks in Jan sta šla poklicat prijatelje in Miha je poskrbel za komunikacijo. Maks in Jan sta se vrnila in s sabo pripeljala še Luko, Oskarja, Lovra, Marka in Evgena. Še enkrat so naredili načrt. Lovro in Mark sta se razgledala in stražila. Oskar je zaklenil vrata, Luka in Maks sta se pogovarjala z Marcelom in Leonom, Miha in Evgen sta šla po pripomočke. Ko so vse opravili in mislili, da imajo vse pod nadzorom, sta Luko in Maksa poklicala Marcel in Leon. Povedala sta, da so lopovi nekam izginili. Šli so pogledat. Opazili so skrivni izhod in šli naprej. Samo Luka in Lovro sta ostala. Niso imeli načrta, zato so na koncu poklicali policijo. Policije dolgo ni bilo, ampak na koncu je le prišla. Policija se je čudila jami.

Na koncu ujamejo roparje in otroci dobijo nagrado, popravijo jim hiško, in ko so naslednji dan sedeli pred televizijo, so vriskali še cel dan.

Miha Ogrinc

POSTAL SEM DETEKTIV

Nekoč smo se jaz, Miha, Oskar in Marcel družili v parku. Tam je bilo tudi veliko drugih ljudi.

V parku je bilo najprej vse mirno, dokler niso trije močni ljudje na drugem koncu parka ugrabili tri otroke in njihovo mamo. Mi smo takoj zbežali stran in se skrili, ker nas je bilo strah, da nas bodo ugrabili. Nato smo videli tri močne ljudi, ki so s seboj peljali tri otroke in mamo. Zasedovali smo jih. Videli smo, da so odšli na veliko lepo ladjo. To ladjo so čuvali varnostniki. Mi štirje smo skočili v vodo in pod vodo odplavali na drugo stran ladje in splezali gor, ker na sprednji strani ladje ne bi splezali gor zaradi varnostnikov. Ko smo prišli na ladjo, smo videli bazen, brezplačen sladoled, kokice, kinodvorano, opazovalnico in disko dvorano ter veliko kavarno. Najprej smo se malo igrali, nato pa smo slišali, da nekdo prihaja. Hitro smo ga zasedovali. Odpeljal nas je do ječe, kjer so bili ljudje. Nato je odšel pogledat, koliko denarja so dobili od ljudi. Prisilili so jih, da jim dajo denar, da si lahko kupijo stvari, kot so bombe in dimne stvari, da lahko ujamejo ljudi in dobijo denar. Nato pa bodo ljudi pometali v vodo k morskim psom. Ko so odšli spat, smo poklicali policijo. Zjutraj so prišli in obkolili ladjo ter jih ujeli in odpeljali ljudi na varno ter jim vrnilo, kar jim pripada.

Meni in mojim prijateljem so podarili to ladjo, ki so jo imeli zlobneži. Ta dan je bil zelo dober, ker smo s prijatelji rešili ljudi, preden so jih pometali v vodo.

Jan Divjak

PARADIŽNIK SE PREMIKA

zelenjava raste na polžu
ker paradižnik ne hodi ampak vozi

žaba živi na drevesu
metulj pa v mlaki
to je nastal takrat ko je lev pojedel
žirafa

črna je kot zelena
in zelena kot roza
zdaj ladja pelje po zraku
in letalo pod vodo

kdo je najhitrejši
v divjini ne lev ne puma in ne gepard
ampak naša špela

tako sem lačen
da nimam pojma
kje bi spal
v hotelu mleku ali v jogiju

Jan Divjak

VOŽNJA

marjetica vozi kolo
pero pa preprogico
miha pod mizo piha
zakaj vsi vozijo narobe
pa poglejmo

vsi vozijo narobe
nič zato saj se je vsem
zmešalo se bo že po-
pravilo
ko se bo hotelo

Neja Car

KAČA JE POGAČA

kača je pogača
ki se spusti z neba in jo
marko in anabel pojesta
kar z nogo saj je tako bolj okusno

deček ima na glavi nogo
in na nogi glavo
na obrazu roko ki štrli iz nosa
na oblaku sanjari in ščetka ušesa
zobe si umiva s krtačo za stranišče

nogomet igra z glavo po tleh in
ko zmaga poje juho iz las in
sok iz lignjev in rib spusti
izpušni plin
in zaspi v naročju orangutana

Manca Levstek

PRAZNOVANJE VESELEGA DECEMBRA V VRTCU

ZAPISALA: TADEJA TOPOLNIK, POMOČNICA RAVNATELJICE, FOTO: ARHIV VRTCA

V veseli december so nas popeljali učenci in učenske Glasbene šole Ribnica, ki so nas obiskali v spremstvu mentorjev: Ksenije Abramovič Grom, Slavice Marinković in Vanja Tomca. Za otroke in zaposlene v našem vrtcu so 30. 12. 2018 pripravili pravi mali božično-novoletni koncert. Najprej so nastopajoči v spremstvu svojih mentoric in mentorja obiskali najmlajše otroke iz skupin Mravljice in Čebelice ter jim zaigrali raznolik izbor – od zimzelenih ljudskih, otroških skladb (Ob bistrem potoku, Lisica je prav zvita zver, Zajček Dolgoušček), pa do bolj modernih, sodobnih (Let it go). Najmlajši otroci iz skupin Mravljice in Čebelice so se izkazali kot izvrstna publika, saj so mali koncert poslušali v čisti tišini. Glasbeno pravljico smo nadaljevali v dvorani ob šoli, kjer so glasbenemu programu prisluhnili vsi drugi otroci vrtca, otroci dveh najmlajših skupin pa so se po kratkem druženju vrnili v svoje igralnice.

Za naše zdravje je v decembru izdatno poskrbela ga. Katarina Arko, članica Večgeneracijskega centra Skupaj iz Sodražice, ki je v vrtcu izvedla tri gibalne urice. Najprej se je 11. 12. 2018 pridružila skupinama Medvedki in Zajčki, drugič pa je obiskala skupino Levčki. Otroci so se po njenih aktivnostih v svoje igralnice vrnili zelo sproščeni in veseli.

Otroke vseh skupin našega vrtca sta s svojim zavzetim pripovedovanjem očarali knjižničarki Anica Mohar in Nežka Klavžar iz Miklove hiše Ribnica, ki nas obiščeta tudi med letom in s tem spodbujata bralno kulturo pri najmlajših, za kar smo jima iskreno hvaležni.

Ker prazničnega decembra ni brez kulinaričnih dobrot, je naše najstarejše otroke gospa Nada Košir iz Sekcije za poprtnik Sodražica, ki deluje pod okriljem TD Sodražica, 14. 12. naučila oblikovati golobičke iz testa. Pod rokami spretne kuharice v družbi otrok so nastale mojstrske figure, ki smo jih z veseljem gledali in pokušali ves dan. Poleg otrok so svojo ustvarjalnost, izvirnost in predvsem iznajdljivost na popoldanski delavnici v skupini

Metuljčki pokazali tudi starši otrok. Iz odpadnih materialov so izdelali didaktične igrače, ki jih bodo vzgojiteljice lahko uporabile pri delu z otroki različnih starosti.

Vzgojiteljice in pomočnice vzgojiteljic so se že ves november zavzeto pripravljale na приход dedka Mraza, ki je letos s svojim obiskom naš vrtec počastil 13. 12. Pripravile so nam božično-novoletno presenečenje, gledališko igro Gozdna zabava. Dramsko besedilo za predstavo je napisala in režirala vzgojiteljica Tadeja Korelc. V različnih vlogah so nastopile vzgojiteljice: Nika Marenčič, Petra Arko, Tadeja Korelc, Maruša Novak, Dragica Debeljak, Andreja Marušič, Mirjam Peterlin in Dragica Lovšin. Pri izdelavi gledališke scene so svojo umetniško žilico pokazale vzgojiteljice: Anica Zabukovec, Urška Rober Milavec, Andreja Malnar in Tadeja Marolt. Z igrico so navdušile zbrano publiko in iz otroških ust izvabile glasen smeh. Zatem je otroke nagovoril dedek Mráz in jih obdaril s sladkimi dobrotami. Najpogumnejši otroci so mu zapeli ali recitali kakšno pesmico, nekateri pa so se navduševali nad njegovo brado in oblačilom ter ga plašno pobozali.

Praznovanje veselega decembra smo zaključili s plesom in prazničnim kosilom. Zaplesali smo 20. 12. skupaj z mažoretkami pod mentorstvom Klavdije Križ Potisk. Spretne mažoretke so na plesišče zvabile večino vrtčevskih otrok. Praznično kosilo je bilo lepše po zaslugi smisla za estetiko naših vzgojiteljic in pomočnic vzgojiteljic in boljše zaradi kuhinjskega osebja, ki je poskrbelo, da je ta dan pripravilo za kosilo jedi, ki jih imajo otroci še posebej radi.

Letošnji praznični december bo ostal marsikomu v še posebej lepem spominu, za kar se zahvaljujem vsem, ki ste vsak na svoj način prispevali k obogatitvi življenja otrok v vrtcu. V letu 2019 vsem želim veliko zdravja, sreče, uspehov in poguma za sprejemanje izzivov, ki jih prinaša naš vsakdan.

DENAR IN »MALO MESTO«

PIŠE: NIKA MARENČIČ, VZGOJITELJICA, FOTO: ARHIV VRTCA

V enoti vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica smo v skupini Levi, v kateri so otroci, stari 5–6 let, v zadnjem času veliko pozornosti namenili spoznavanju denarja in rokovalju z njim.

Otroci so že na začetku znali povedati, da je naša denarna valuta evro, skozi projekt pa so spoznali še nekaj ostalih denarnih valut. V nadaljevanju smo govorili o tem, zakaj potrebujemo denar, kje ga dobimo, kako se imenujejo najmanjši kovanci, spoznavali smo bankovce, bančno kartico, pomen PIN-kode in bankomata. Nekoliko več pozornosti smo namenili opazovanju sličic na kovancih in bankovcih. Otroci so z denarjem sicer že rokovali, malokrat pa so natančneje opazovali samo obliko in ilustracije. Ugotovili so, da se bankovci razlikujejo po velikosti, barvi in sličici. Znali so tudi oceniti, kateri bankovec je vrednejši. Še posebej zanimivo se jim je zdelo, da so na kovancih sličice, ki imajo za slovenski narod poseben pomen. Samo poznavanje vrednosti denarja smo povezali s ceno izdelkov na trgu,

npr. koliko stane kepica sladoleda. V nadaljevanju smo spoznali, kako je denar nastal. Otroci so bili presenečeni, saj so bili prepričani, da denar v obliki, kot ga poznamo danes, obstaja že od nekdaj. Še bolj pa so bili začudeni nad blagovno menjavo.

V nadaljevanju smo izdelali načrt za denarno kovnico pri Levih: kakšen denar bomo imeli in iz česa ga bomo izdelali. Naredili smo tudi načrt koticov – otroci so podali ideje, kje bomo denar uporabljali (trgovina, pošta, banka, restavracija) in kaj bomo lahko kupili (zelenjava, sadje, obleke, obutev ipd.). Izdelali smo si denarnice iz papirja, prav tako tudi bankovce. Kovance smo izdelali iz glin, v katero smo odtisnili prave kovance različnih vrednosti.

V naslednjih dneh smo aktivno izdelovali koticke za trgovanje in kakršno koli drugačno rokovanje z denarjem. Otroci so iz kartonastih škatel izdelali blagajne in iz reklam izrezali cene. Pripomočke v kuhinji so razvrstili po namembnosti, v trgovini pa uredili artikole iz odpadne embalaže, ki so jo prinesli od doma. Razvrstili smo tudi sadje in zelenjavo – kot na tržnici. Videlo se je, da so otroci resnično uživali, saj so sami aktivno sodelovali že pri sami pripravi, ne le izvedbi projekta.

Igrali smo se tudi igro, podobno tomboli, pri kateri smo kovance priredili sličicam. Poleg prirejanja so otroci utrdili še prepoznavanje in poznavanje vrednosti kovancev.

Sledila je igra v Malem mestu, kot smo poimenovali našo igralnico. Koticiki, kot v vrtcu imenujemo priložnostne tematsko oblikovane prostore, pa so mesta zasedli tudi na hodniku. Igra je bila cel mesec zelo pestra in živahna. Otroci so vloge natakara, trgovke, bankirja zelo dobro opravljali. Zgodilo se je tudi, da je bankir po »telefonu« poklical na pošto in prosil za podatke, koliko znamk so prodali.

Želeli smo obiskati tudi banko, a ker v Sodražici podružnica ne deluje več, smo na obisk povabili predstavnico SKB banke. Gospa Anja Zbašnik iz poslovalnice Ribnica nam je predstavila svoje delo in nas razveselila s hranilniki.

Na obisk smo povabili tudi učence prvega razreda. Sodelovanje je bilo edinstvena izkušnja, tako za vrtčevske kot tudi za šolske otroke. Igra po koticikih je otrokom omogočila domišljjsko igro sveta odraslih. Preko projekta so se otroci seznanili z različnimi funkcijami bližnjega družbenega okolja, s poklici in delovnimi okolji. Spoznali so, kako je zgrajena družba.

NOVICE IZ DRUŠTVA UPOKOJENCEV

ŠTEFANOVANJE

PIŠE: NEVENKA MLADENVIČ

V gostilni Urška smo se upokojenci in upokojenke zbrali na 20. tradicionalnem štefanovanju. Prvo štefanovanje je bilo 26. 12. 1998 v gostišču Izver. Člani društva so se ga udeležili v velikem številu, prišlo jih je kar 61. Za dobro razpoloženje je takrat poskrbela glasbenica Sonja Lavrič z Gore. Udeleženci prvega srečanja so se tudi medsebojno obdarovali. Veliko dobre volje je bilo, člani društva pa so izrazili željo, da se dobimo vsako leto na štefanovo.

Tradicijo štefanovanja nadaljujemo tudi sedaj. Zbrali smo se v lepem številu v gostišču Urška v Zamostcu. Za glasbo je poskrbel muzikant Modic. Nastopali so tudi Angelca in Mirko Klun ter Mirko Levstek. Iz hrvaškega Zagorja se je neposredno na srečanje s kolesom pripeljal tudi Dudek. Vojak Jokel pa nas je do solz nasmejal s svojimi prigodami iz časa vojne.

Po dobri večerji in nekaj popitih kozarčkah smo se člani društva zavrteli v ritmu glasbe. Večer je minil v dobrem razpoloženju in se končal z mislijo in željo, da se ob letu dni ponovno srečamo.

KVAČKARIJE

PIŠE: JELENA M., FOTO: IZ ARHIVA

Vsakdo je vesel, če kaj napravi s svojimi rokami. Ta potreba po ustvarjanju se porodi že v zgodnjem otroštvu, čeprav se tedaj ne ozira na merila populnosti.

Danes obstajajo vsi mogoči izdelki, ki jih je možno kupiti, vendar ne dajejo zadovoljstva, ki ga začuti posameznik ob izdelku, ki ga je naredil sam. Občutek materiala v rokah je tisto, kar prinaša največ užitka pri ročnem delu.

Naša skupina že nekaj let kvačka. Lani smo naredile kopico izdelkov in se tudi udeležile razstave ročnih del v Kočevju. Uspešno smo predstavile okrasitev novoletne smrečice v Loškem Potoku, kjer smo dosegle prvo mesto. Sama okrasitev je bila preprosta, a obenem nenavadno pristrčna. Beli cofi so delali družbo spiralnim trakovom. Smrečica je delovala popolno.

Drugo drevesce pa smo okrasile v stari trgovini v Sodražici, kjer so že drugo leto gostovali poprtniki (»župneki«). Na njem so višele oblečene kvačkane kroglice. To spretnost smo vadile zadnje dve leti in si ustvarile veliko zbirko nenavadno lepih bunkic, ki sedaj krajajo tudi naša domača drevesca. Upam, da je bilo tudi to drevesce deležno vaših pogledov.

Naša skupina se sedaj ukvarja z izdelavo šala. V jesenskem obdobju smo naredile nekaj različnih blazin, spomladi pridejo na vrsto velikonočni izdelki in še mnogo drugega.

Ljudje danes na novo odkrivamo veselje in zadovoljstvo ob ustvarjanju. Brezdelne ure postajajo vse bolj ustvarjalne. Občutek izdelovanja predmeta s svojimi rokami prinaša v svet množične proizvodnje posebno zadovoljstvo.

Kaj nas družijo? Neka nevidna nit, ki nas povezuje v skupino kvačkaric.

VABILO NA OBČNI ZBOR

Vse članice in člani Društva upokojencev Sodražica vabimo na redni občni zbor, ki bo v soboto, 16. 3. 2019, ob 15. uri v dvorani osnovne šole v Sodražici.

Jedi za mrzle zimske dni

PIŠETA IN FOTOGRAFIRATA: MARJAN IN SONJA ČAMPA

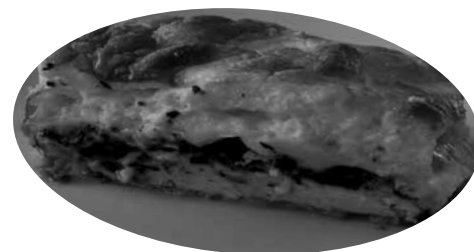
Novo leto, novi izzivi, nove priložnosti ... Tako nama je ga. Štefka Joras, potem ko naju je predstavila v decembrski številki Suhorobarja, predala rubriko o hrani in kulinariki. To nalogo sva z veseljem sprejela in upava, da bova tudi midva s svojim znanjem in izkušnjami prispevala skromen del h kreativnosti v vaši kuhinji.

Velikokrat nam zmanjka idej, kaj skuhati ali speči, zase ali za svoje najdražje. Ob poplavi vseh mogočih informacij bova z vami delila preverjene recepte za vse letne čase, po katerih boste lahko jedi pripravili v domači kuhinji. Če potrebujete idejo za dobro kosilo, je tu odlična mesna jed: puranji zrezki po grajsko. Ker je valentinovo tik pred vrati, kmalu pa bo nastopil tudi pustni čas, sva za vas pripravila še orehove štruklje. Recepta sta povzeta po zapiskih kuharskih delavnic na gostinski šoli. Dober tek!

»SREČNA IN USPEŠNA
KUHINJA NI ODVISNA LE
OD ZNANJA, PRIHAJA IZ
SRCA, V USTIH ZAHTEVA
VELIKO, IN DA OŽIVI,
POTREBUJEMO VELIKO
NAVDUŠENJA IN GLOBOKO
LJUBEZEN DO NJE.«

Georges Blank

Puranji zrezki po grajsko (za 4 osebe)

Potrebujemo:

480 g puranjih filejev
sol
kari
česen v prahu
100 g moke za paniranje
2 jajci
olje za cvrenje
160 g kraškega zašinka
160 g naribanega sira
250 g špinače
muškati orešček
poper
2 jajci za preliv
1,5 dl kisle smetane

- Puranje fileje posolimo, potresemo s karijem in česnom v prahu. Pariško jih paniramo (povaljamo v moki in nato v stepenem jajcu) in ocvremo.
- Špinačo blansiramo, ohladimo in sesekljamo. Nato jo začinimo s soljo, poprom, muškati oreščkom in česnom v prahu.
- Ocvrte fileje položimo v pekač in jih obložimo s špinačo, zašinkom in naribanim sirom.
- Rumenjake ločimo od beljakov in jih zmešamo s kislom smetano. Iz beljakov naredimo sneg, ki ga primešamo rumenjaku in smetani.
- Na obložene fileje polagamo kupčke rahlega preliva in jed gratiniramo v pečici 15 minut pri 200 stopinjah Celzija.
- Poleg lahko postrežemo pečen krompir.

Orehovi štruklji s tekočo vanilijevo kremo

Testo:

25 dag mehke moke
1-1,5 dl mlačne vode
sol
2 dag olja
1 jajce

Nadev:

4 dag margarine
3 jajca
14 dag sladkorja
1 zavitek vanilina
25 dag orehov
4 dag piškotnih drobtin
2 dl kisle smetane

Vanilijeva krema:

2 rumenjaka
6 dag sladkorja
1-2 dag škroba
5 dl mleka
1 zavitek vanilina
1 žlica ruma

Testo: Moko presejemo, v sredini napravimo jamico, vanjo vlijemo olje, jajce in solimo. Prilijemo še mlačno vodo in vse razmešamo, nato pognemo in gnetemo 10-15 minut. Iz testa naredimo hlebček, ga pomažemo z oljem in pustimo pokritega počivati 30 minut.

Na pomokan prt položimo hlebček, ga potresemo z moko, nekoliko razvaljamo in pomažemo z maščobo. Nato ga tanko razvlečemo. Testu porežemo debele robove, dve tretjini testa premažemo z nadevom in potresemo z mletimi orehi. Ostalo testo premažemo z raztopljenim maslom. S pomočjo prta zvijemo v štrukelj. Nato ga zavijemo v pomaščeno folijo ali v kuhinjsko krpo in skuhamo.

Nadev: Margarino penasto umešamo, dodamo rumenjake, pol sladkorja in vanilin sladkor. Nato primešamo piškotne drobtine, smetano in trd sneg iz beljakov, v katerega smo vtepli drugo polovico sladkorja.

Krema: Rumenjaka in polovico sladkorja penasto umešamo, dodamo škrob, ki ga prej razmešamo z malo mrzlega mleka. Nato počasi prilivamo vrelo mleko, dodamo še preostali sladkor in vanilin. Krema mešamo na ognju, da zavre. Nazadnje primešamo še rum.

ŠEDRŽANKE IN NJIHOVIH 10 LET

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ŠTEFKA JORAS

Minuli november je bil za Šedržanke jubilejen. Izteklo se je deseto leto druženja, dela, prizadevanj in sodelovanja na različnih področjih.

Ideja o tvorbi skupine žensk, ki bi si med seboj izmenjavale izkušnje, se družile in ustvarjale, je bila že nekaj časa prisotna med nami. Realizirala se je na sestanku Turističnega društva Sodražica v Maticovi etno hiši konec avgusta 2008. Prisotni so menili, da bi taka skupina v kraju popestrila dejavnosti žensk skozi vse leto, hkrati pa bi dopolnjevala vsebino tržnih dni. Organizacija skupine je bila zaupana Vidi Čampa, Heleni Drobnič in Mateji Prijatelj. Začelo se je zbiranje članic z vabilom v Suhorobarju in z osebnimi povabili. Za začetek se nas je zbralo 20. Konec novembra 2008 je bil ustanovni sestanek in že prva delavnica: priprava adventnih venčkov. Istočasno se je začelo zbiranje predlogov za ime skupine in prepoznavno oblačilo. Izmed številnih imen smo izbrale predlog Marije Čampa: Šedržanke.

TD Sodražica nas je finančno podprlo. Kupile smo blago in dale šivati predpasnike. Kasneje smo dobile še majčke. Leta 2009 smo bile s pripravo peciva že prisotne na Tržnem dnevu. Sledile so številne delavnice, na katerih smo si izmenjevale izkušnje na področju kulinarike, se urile v izdelovanju okraskov, papirnatega cvetja, krašenju smrečic ... Število članic se je povečevalo, vendar je za dobro delovanje skupine poskrbelo okrog 22 žensk. Redno sodelujemo na tržnih dnevih s kuhanjem trojke in štrukljev ter peko peciva. Povabljene smo bile v oddajo radia, v nedeljskem popoldnevu smo predstavile kraj in posebej še našega psoglavca. Na televiziji smo bile v oddajah: Dobro jutro, Na zdravje, Na lepše, Po domače in na Golici TV. Tako so naš kraj, nas in naše delo prepoznali še po drugih delih naše domovine. Ko pa smo dobile povabilo evropskega poslanca Lojzeta Peterleta, smo obiskale še Bruselj. Leta 2012 smo na povabilo urednice Suhorobarja začele objavljati recepte. Sprva tiste, po katerih smo pripravljale peciva, kasneje recepte naših babic, nato pa recepte vseh tistih občanov in občank, ki so pripravljali kaj izvirnega ali manj znanega. Glavnina vseh receptov je objavljena v posebni publi-

kaciji V kuhinji Šedržank skozi letne čase. Nastala je v okviru projekta Pokrita tržnica Sodražica, za vsebino je odgovorna Občina Sodražica. Financirana je bila iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje, ukrep Leader, in iz proračuna Občine Sodražica.

V zadnjem času smo Šedržanke začele sodelovati na vampijiadi, ki se odvija v kraju spomladi, in na Sladki jeseni. V zimskem času sodelujemo s stojnico in okrašeno smrečico na prireditvi Prižig božičnega ognja.

Nismo manjkale na nastopu ansambla Roka Žlindre, jubilejnem letu ansambla Franca Miheliča, dobrodelnih športnih prireditvah, novi maši, zlati maši, motoristični prireditvi, pri pripravi velikonočne butare za farno cerkev in v sprevodih na prireditvah v Kostelu, Ribnici in Velikih Laščah. Na vsakoletnih izletih smo spoznavale svojo širšo domovino in zamejstvo.

To je le kratek sprehod po našem desetletnem delu, ki ga je Mateja na praznovanju desete obletnice predstavila kar v verzih, članice pa smo prejele jubilejne majčke s posvetili. Mateja, Marija, Slava (MMS), ki predstavljajo sedanje vodstvo Šedržank, kakor tudi vse ostale članice z optimizmom zrejo v prihodnost. Pričakujemo vključevanje novih mladih žensk, ki bi s svojimi idejami popestrile našo dejavnost.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo matičnemu društvu TD Sodražica, ki nam stoji ob strani in nam omogoča delo izven okvirov njegovih nalog. Upamo na nadaljnje plodno sodelovanje.

TUDI NAJBOLJŠIM SE DOGAJA, PA SE NE BO MENI

PIŠE: ANITA KRAJNC

Spoštovani,

iz srca se opravičujem, ker ne morem izpolniti svoje obljube in pravočasno oddati prispevka, toda zgodilo se je ... joj, toliko stvari. Ta december je bil res pester.

Prispevek je bil že pripravljen in ponosna sem bila na svoj izdelek. Samo še kakšna vejica ali pika, slika ali dve ... Pa ga ne najdem! Sem človek, ki ima rad, če se le da, stvari na papirju, in šele po sili razmer nato stlačim besede in številke v svojo elektronsko škatlo. Zato sem se tudi letos odločila, da bom božično-novoletna voščila pošiljala po klasični pošti, saj so del decembrske okrasitve, ko jih razstaviš po domu.

V prispevku naj bi vam povedala, da sem se učila veččin izdelovanja poprtnika. To je tisti »ta boljši«, lepo okrašen kruh, ki so ga včasih v večini domov (danes pa bolj v redkih) postavili k jaslcam. Tam je bil, lepo s prtom pokrit, do svetih treh kraljev, potem pa so ga pojedli. Malo ljudje, večino pa verjetno živina, saj je bil že suh. Ker je bilo to zame nekaj novega, sem bila tako navdušena nad povabilom, da sem na srečanje prišla

teden prehitro. Tako sem se, na svoje veliko veselje, učenja lotila skupaj s skupino devetošolcev. Z mladino je super sodelovati, le »ta stari« se moramo malo sprostiti, saj nismo vsevedni, in potem ustvarjalnost z lahkoto dobi krila.

Oblikovano in vzhajano testo sem doma spekla. Po navodilih, seveda, in čez čas je naš dom preplaval prijeten, topel vonj. Vonj po praznikih, po domu.

O razstavi nisem nameravala pisati, lahko pa povem, da sem uživala v skupni pripravi prostora, namenjenega razstavi, in ob sami otvoritvi razstave. Bilo je prijetno, praznično, nekakšen poklon kruhu. Se mi zdi, da ga jemljemo za preveč samoumevnega, saj so police pekarn in trgovin polne, čeprav marsikdo reže zelo tanke rezine in pazi na vsako drobtino ...

Nagovor ob otvoritvi sem spremljala zunaj, na trgu, ob plapolanju ognja, ki je metal prijetno svetlobo in obenem grel bližnje obiskovalce. Pridružil se mi je Drago. Ne vem, kako se piše, toda večina ljudi pri nas ga na videz pozna. Presenetil me

je z zgodbo iz svoje mladosti o gospodinji, ki je pekla tako dober kruh, da se je kar stopil v ustih, še mlačen, in kako je dišal ... Prijetni spomini.

Res je. Praznik je lahko vsak dan, čeprav to ne piše na kalendarju. Narediti si ga moramo sami. Z drobnimi stvarmi si lahko popestrimo dan in ustvarimo nekaj posebnega. Prijetne spomine.

VESELI DECEMBER IN SEKCIJA POPRTNIK

PIŠE: ŠTEFKA JORAS, FOTO: ŠTEFKA JORAS IN ERNEST PIRNAT

Minuli december je bil za sekcijo TD Sodražica, ki ohranja tradicijo peke božičnega kruha - poprtnika, zelo delaven. Aktivnosti so se prepletale skozi ves mesec. Na delavnice peke različnih izdelkov smo povabili staro in mlado.

Na začetku decembra, pred prihodom Miklavža, je med učenci kmetijskega krožka naše šole zadišalo po parkeljnih. Iz dvobarvnega testa so jih oblikovali in spekli pod vodstvom Tine Zobec Pirnat in Marije Levstek.

Že čez nekaj dni je sledila delavnica peke poprtnikov. Nanjo smo povabili učence in učenke devetega razreda. Prišlo jih je devet. Sprva zadržani v pričakovanju navodil so se v nadaljevanju gnetenja testa odločno lotili. Ko so oblikovali hlebček, so jih Marija Levstek, Vida Čampa, Tina Zobec Pirnat in Martina Pirnat spretno vodile pri oblikovanju okraskov. Uspeh je bil neverjeten. Na delovni mizi se je po dobri uri ponujalo na ogled devet lepo izdelanih poprtnikov, ki so jih mladi oblikovalci odnesli domov, da bi jih spekli v domači pečici.

Ob koncu istega tedna, kot so se preizkušali devetošolci, sta Nada Košir in Marija Levstek prenašali prelepo staro navado peke golobičk na najmlajše. To so bili otroci iz vrta, in sicer iz skupine Levčki. Malčki so nas z vzgojiteljicama Petro in Niko pričakali v predpasnikih in z umitimi rokami. Odšli smo v gospodinjsko učilnico, si zavihali rokave, pobrisali mize in začeli iz že pripravljene testa z rokami valjati »kačke«. Vsako smo nato zavozlali. S pomočjo mentoric in vzgojiteljic smo oblikovali glavice in repke golobičk. Razvrstili smo jih na pekače, jih premazali z jajcem in dali v pečico. Otroci so nato ubrano zapeli nekaj veselih pesmic in dali golobičkam čas, da so se zlatorumeno zapekle.

Res mi je žal, da nisem mogla držati besede, pa tako prepričljiva sem bila na srečanju pri županu. Ti moji listki se tako radi izgubijo. No, ne čisto sami, priznam, da sem za zmešnjavo kriva sama. Sem pa tako našla svojo novoletno zaobljubo: Anita, poišči priročno škatlo s pokrovom, lahko jo oviješ v lep papir in vanjo spravljaj svoje liste, pa bo kakšen problem manj.

Odrasli so se v peki poprtnikov preizkušali dan pred občinsko razstavo. Na delavnici je bilo 26 udeležencev. Tinka Adamič je najprej pokazala pripravo poprtnika po svojem receptu. Nato so vsi, ki so s seboj prinesli sestavine, pripravili testo. Pri oblikovanju in krasitvi božičnega kruha se je pokazala njihova ustvarjalnost in pred nami se je zvrstilo petnajst unikatnih izdelkov. Posameznikom so priskočile na pomoč Marinka Šega, Martina Pirnat in Marija Levstek. Zadovoljstvo je bilo veliko. Vse udeležence smo povabili, da se s svojimi poprtniki udeležijo občinske razstave.

18. decembra je bil dan, ko je TD Sodražica organiziral prižig božičnega ognja. V prostorih zadruga smo pripravili 2. občinsko razstavo poprtnikov. Na njej je bilo razstavljenih kar 35 različnih izdelkov, eden lepši od drugega. Prostor so dopolnjevali potujoča razstava o poprtnikih Zavoda Parnas, smrečica z ročno izdelanimi okraski krožka kvačkanja DU Sodražica in več kot sto let stare jaslice Pavli Levstek. Ob odprtju razstave so sodelovali kvartet Zvon, župnik Franc Bizjak, ansambel Zdomarji, šolski otroci z recitacijami in pesmicama ter povezovalka Tina Zobec Pirnat.

VSEM, KI SO SVOJE IZDELKE PRINESLI NA RAZSTAVO, IN TISTIM, KI SO NA KAKRŠEN KOLI NAČIN SODELOVALI, POMAGALI IN OMOGOČILI, DA SE JE RAZSTAVA POPRTNIKOV TAKO DOBRO ODVILA, ISKRENA HVALA.

O ZDRAVILIH IN NJIHOVI PRAVILNI UPORABI

PIŠE: ALENKA ADAMIČ, MAG. FARM, FOTO: FREEPIK

PRAVILNA UPORABA ZDRAVILA

Zdravilo je varno, neškodljivo in učinkovito le, če ga pravilno uporabljamo, zato je nujno upoštevati nekaj splošnih navodil:

1. Zdravila so bila predpisana samo vam, zato jih ne posojajte drugim, niti si jih ne sposojajte od znancev!
2. Zdravila jemljite redno ob predpisani uri in ves čas zdravljenja!
3. Če ste pozabili vzeti zdravilo, upoštevajte proizvajalčeva navodila in se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom. Tu velja, da če je od pozabljenega odmerka minil krajši čas, vzemite zdravilo čim prej, če pa se že bliža čas naslednjega odmerka, pozabljeni odmerek izpustite in vzemite naslednjega ob predvidenem času, s tem da ne vzamete dvojnega odmerka!
4. Pred uporabo natančno preberite navodila za uporabo!
5. Pred vsakim jemanjem zdravila vsaj trikrat preberite ime zdravila, in sicer, ko ga vzamete iz predala, neposredno pred jemanjem in ko ga pospravite nazaj!
6. Pred jemanjem zdravila in po njem si umijte roke!
7. Po vsaki uporabi zdravilo shranite na varno mesto, nedosegljivo otrokom, in v pogojih, ki jih navaja proizvajalec. Zdravil nikoli ne shranjujte v zamrzovalniku. Ne puščajte zdravil v osebni vozilu, zlasti ne poleti, ko temperatura zelo naraste, ali pozimi, ko lahko pade pod ničlo.
8. Zdravila uporabljajte samo do označenega roka uporabnosti. Posebna pozornost velja ob jemanju tekočih peroralnih farmacevtskih oblik, npr. sirupov. Če proizvajalec ne določi drugače, jih praviloma ne uporabljajte več kot šest mesecev po odprtju. Kapljice za oko so najpogosteje uporabne največ štiri tedne po odprtju. Magistralno izdelana zdravila, ki jih za vsakega posameznika izdelamo po zdravnikovem receptu v lekarni, imajo ponavadi krajši rok uporabnosti, ki praviloma ni daljši od enega meseca. Ne uporabljajte pa zdravil, če ste na njih opazili morebitne spremembe barve, okusa, vonja itn., četudi so po oznakah na embalaži še vedno uporabna.

Na delovanje nekaterih zdravil vpliva tudi hrana, zato je treba upoštevati proizvajalčeva navodila o jemanju zdravil skupaj s hrano, in sicer pomeni jemanje zdravila na tešče praviloma zjutraj eno uro pred zajtrkom, jemanje zdravila na prazen želodec eno uro pred jedjo ali dve uri po jedi, jemanje zdravila s hrano pa tik pred jedjo, med jedjo ali takoj po jedi. Zelo pomembno je tudi, da ta čas ne pijemo alkoholnih pijač, kajti alkohol lahko v kombinaciji z zdravilom povzroči neželene učinke.

ZDRAVILA NISMO PORABILI DO KONCA – KAJ ZDAJ?

Zgodi se, da kakih zdravil zaradi takšnih ali drugačnih razlogov ne porabimo. Ta zdravila je treba vrniti v lekarno – imenujemo jih odpadna zdravila. Odpadna zdravila so definirana kot neuporabna zdravila in ostanke zdravil, vključno z njihovo stično ovojnino in embalažo, ki ovija stično ovojnino neuporabnega zdravila ali ostanke zdravil. Ostanke zdravil so zdravila, ki so končnemu uporabniku ostala po uporabi zdravil. Neuporabna zdravila pa so neuporabljena zdravila, embalirana za končno uporabo.

Iz nepravilno odstranjenih zdravil (npr. v odtok ali straniščno školjko oz. med mešane komunalne odpadke) lahko učinkovina pride v podzemne in površinske vode ali drugam v okolje. Tam škodujejo različnim živim bitjem (vodnim in tudi drugim), kar so potrdile številne raziskave.

Pri zdravilu se je po tem, ko je zapustilo lekarno, izgubila sledljivost, bilo je v rokah nekoga, ki ni (tudi zakonsko) zavezan določenim strokovnim normam in kodeksu etike. Ker torej ne moremo več jamčiti za kakovost zdravila, ga ne smemo več ponuditi v ponovno uporabo, saj sta ob (namernem ali nenamernem) nepravilnem rokovanju z njim in shranjevanju vprašljiva njegova učinkovitost in varnost.

Med odpadna zdravila oddajamo zdravila:

- ki jim je pretekel rok uporabnosti;
- katerih videz je spremenjen;
- ki so po zdravljenju ostala neuporabljena in jih ne potrebujemo več;
- ki niso bila ustrezno hranjena (npr. vlažen, vroč prostor).

Pri oddajanju odpadnih zdravil je treba odstraniti ovojnino, ki ni v neposrednem stiku z zdravilom, in oddati zdravilo le s stično ovojnino (folija, steklenička, lonček, tuba ...).

V lekarni ne sprejemamo izdelkov, ki spadajo med običajne komunalne gospodinjske odpadke. Med oddanimi odpadnimi izdelki se pogosto najdejo prehranska dopolnila, kozmetični izdelki in drugi izdelki (baterije, rokavice, termometri, obvezilni material) ter embalaža. Ti izdelki ne spadajo med odpadna zdravila.

Zaradi varnosti zaposlenih in obiskovalcev v lekarni ter varovanja okolja v lekarni ne sprejemamo:

- injekcij in drugih ostrih predmetov,
- medicinsko-tehničnih pripomočkov,
- kemikalij.

Po Uredbi o ravnanju z odpadnimi zdravili v lekarni ni dovoljeno odlagati odpadnih radiofarmaceutskih izdelkov in odpadnih zdravil iz krvi in plazme.

Upam, da sem vam s tem prispevkom vsaj malo razjasnila določene dileme, ki se vam porajajo v zvezi z zdravili in njihovo uporabo. Če pa se vam bo porodilo še kakšno vprašanje, vam bom nanj z veseljem odgovorila osebno v lekarni ali po e-pošti: sodrazica@lekarna-ribnica.si.

Viri:

Zakon o zdravilih, Uredba o ravnanju z odpadnimi zdravili,

O pravilni in varni uporabi zdravil, SFD, 2006

LETO ZA STRPNOST, JASNOST IN STABILNOST

PIŠE: KATARINA ARKO, DRUŠTVO ZDRAV.SI

Z zimskim solsticijem svetloba raste in se iz dneva v dan podaljšuje. Tako smo s 4. 2. po TKM (tradicionalni kitajski medicini) vstopili v novo sončevo leto. Letos se le za nekaj ur loči od lunarnega leta, ki se je začelo 5. 2. Iz obdobja zemeljskega psa, ki je vladal do 3. 2., smo vstopili v obdobje zemeljskega prašiča, ki nas bo obdaroval s svojo specifikko. Strokovnjaki kitajske astrologije pravijo, da je prašič (hai) del (ji jin) zemlje na vodi, kar pomeni nežnost, zmernost, več harmonije, povezovanje, kar se bo odražalo bolj na površini. V notranjosti pa bodo zaradi vpliva vode in njene moči potekale prikrite napetosti, neugodnosti, skratka znotraj bo potekalo intenzivno dogajanje. Pred nami je zanimivo leto, ki bo od nas terjalo strpnost, jasnost in stabilnost tako na fizičnem, čustvenem kot na mentalnem nivoju, predvsem v skrbi za svoje zdravje (naš notranji svet).

Če to specifikko »zemlje« po TKM prenesemo na svoje telo, to predstavlja želodec, vranico, trebušno slinavko in pripadajoče organe prebavnega sistema kot tudi limfo, vezivno tkivo, požiralnik, kri, usta in tekočine v telesu. Vse to bo letos bolj izpostavljeno in dovzetno za težave, kar pomeni, da bi bilo dobro posvetiti več pozornosti redu v svojem življenju, poskrbeti za telo z zdravim prehranjevanjem in vsem ostalim, kar potrebuje, kot tudi za stabilnost uma in duha.

Ko opazujemo ljudi, vidimo vedno več oseb s čezmerno telesno težo, tudi otrok, vse več se jih sooča z diabetesom, ki je tudi lahko posledica nepravilnega prehranjevanja, z nezadovoljstvom s svojim telesom in vsemi spremljajočimi psihičnimi in fizičnimi težavami. Motnje v prehranjevanju se pojavljajo v vseh starostnih skupinah. Opažajo vedno več težav pri otrocih, motnje pozornosti, obsesivno-kompulzivne motnje, anoreksijo, bulimijo, razne odvisnosti ... Depresija nam ni tuja, vedno več je želodčnih težav, gastritisa, preveč ali premalo želodčne kisline, raznih vnetij. Zakaj? Izvor je v našem čustvenem odzivu oz. mentalni obdelavi posameznih podatkov, sprejetih iz okolja.

Kot refleksoterapevtka ugotavljam največ energijskega neravnovesja ravno na področju želodca. Želodec ne prebavlja samo hrane, temveč tudi naša čustva in misli. Sem spadajo skrbi, pretirano razmišljanje, stresne situacije, ki jih danes ne manjka in v katerih ne vidimo jasnega cilja, izhoda oz. ne najdemo pravega smisla – namena, kjer ima veliko vlogo naša vranica, danes tako zanemarjen organ. Vse to jemlje energijo prebavnim organom, zmanjka nam volje, da bi izstopili iz začaranega kroga, nastopi energijska stagnacija in posledično fizične težave. Letos vstopamo v obdobje odsotnosti elementa ognja, ki bo trajalo kar do leta 2022. Osebe, ki potrebujejo več ognja (srce, tanko črevo in kri), lahko pričakujejo težave tudi na tem področju.

Naša naloga je, da poskrbimo za dovolj nežnega usmerjenega gibanja in primerno prehrano. Delujmo v zaupanju, spontanosti, iskrenosti in stabilnosti. Vse to so vrline, ki bodo letos zelo na preizkušnji. Prav tako tudi povezovanja, zemlja je kot mama, ki daje in daje, če le znamo to prepoznati. Kovina, voda, les, ogenj so elementi, ki so tesno povezani z zemljo, saj zadnjih 18 dni v vseh prehodih letnih časov pripada elementu zemlje. Tako je zemlja v tesnem stiku z vsemi. Zaradi njene osrednje vloge v delovanju se je pomembno zavedati njenega pomena za preživetje v naravi kot tudi v telesu, saj nas oskrbuje z vsemi hranili za naš fizični in mentalni obstoj.

Zemljo, naše veliko darilo, in zemljo v telesu (želodec, vranica, trebušna slinavka) ohranjajmo čisto in zdravo, da bosta lahko nahranili nas in naše potomce.

Z novim letom po TKM smo 4. 2. vstopili tudi v letni čas pomlad, ki nam prinaša sadove preteklega obdobja (zime). Vedno žanjemo, kar posejemo. Če smo seme svetle energije negovali in obvarovali pozimi, bomo v tem času s polnim zagonom vzbrsteli. Čutili bomo energijo, kako se širi proti površju telesa, želeli si bomo več aktivnosti, občutili bomo več lahkotnosti, moči, kar opažamo tudi v naravi. Ptičji ples ljubezni na gregorjevo, vse se prebujajo, drevje brsti in se pripravljajo na razcvet v svoji svetlo zeleni barvi. Ljubezen je v zraku na vsakem koraku, le dovoliti si moramo to opaziti.

Veter kot značilnost pomladi vedno prinese spremembe. Ne upirajmo se prijaznosti, odprtosti in sprejemanju, ki so vrline pomladi. Jasno pogledimo na življenje z osredotočenostjo, da prepoznamo njegovo vrednost in danost. Razprimo jadro in lažje bomo krmarili z vetrom svojim ciljem naproti.

V ljubezni do sebe in svojega telesa mu omogočimo tudi dovolj gibanja, zlasti v naravi z objemom sončne svetlobe, dovolimo si dovolj počitka in sprostitve ob umirjenem in globokem dihu.

Vabim vas na skupno vodeno energijsko vadbo, kjer bomo poskrbeli za svoje telo in notranje organe.

GIBANJE JE ŽIVLJENJE!

VADBE ZA PREOBLIKOVANJE ENERGIJE

Društvo ZDRAV.si vas od februarja 2019 dalje vabi k naslednjim aktivnostim:

- Vsak torek od 4. februarja dalje med 8.00 in 9.00 energijska vadba za seniorje v prostorih Občine Sodražica.
- Vsak torek med 19.00 in 20.30 energijska vadba za aktivne ženske, kjer bomo gib usklajevale z dihom, krepile žensko izvorno energijo, hrbtenico, živčni sistem in medenično dno.
- Vsak torek od marca dalje med 7.30 in 8.00 pa bo potekala BREZPLAČNA vadba GIBANJE JE ŽIVLJENJE – POZDRAV DNEVU na prostem, pred trgovino Mercator.

TOPLO VABLJENI!

Za več informacij o vadbah in prijavo pokličite na tel. št. 051 301 772 (Katarina) ali pišite na e-naslov: dru.zdrav.si@gmail.com.

DOSEŽKI KLUBA SIBOR INOTHERM V LETU 2018

PIŠE: ELVIS PODLOGAR, PREDSEDNIK KLUBA, FOTO: ARHIV KLUBA

ŠK in ŠD Sibor Inotherm je v uspešnem letu 2018 nanizal kar nekaj lepih uspehov na več področjih ju-jitsa, zato vam jih nekaj predstavljamo v naslednjih vrsticah.

- Prisotni smo bili na 17 ju-jitsu tekmah, in sicer na turnirjih in državnih prvenstvih v Sloveniji, udeležili smo se mednarodnih turnirjev, evropskih pokalov, svetovnih in evropskih prvenstev v Bosni, Nemčiji, Italiji, Švedski, na Nizozemskem, Madžarskem in Poljskem.
- Na vseh omenjenih tekmovanjih smo skupaj osvojili 300 medalj in pokalov, do sedaj pa 2430. Imeli smo številne svetovne, evropske, državne prvake in podprvake v vseh disciplinah ju-jitsa ter večkrat potrdili, da smo najboljši in najštevilčnejši klub v Sloveniji, v vseh selekcijah.
- Nedvomno pa so najpomembnejše uvrstitve štiri medalje na svetovnih, evropskih kadetskih, mladinskih in članskih prvenstvih, ki so jih osvojili duo pari in borci. Ob tem smo osvojili dva naslova evropskih prvakov (Vid Belič, Gal Košir in Andraž Žlindra), naslov evropskih podprvakov (Luka Čirovič in Nika Kotar) ter tretje mesto na svetovnem članskem prvenstvu (Lovro Divjak in Matic Jakšič). Tako imamo skupaj z velikih tekmovanj že 27 medalj.
- Velik uspeh je tudi uvrstitev 12 naših članov v kadetsko, mladinsko ter člansko reprezentanco, kar je največ uvrstitev v državno reprezentanco do sedaj.
- Uspešni smo bili tudi pri organizaciji tekme, in sicer državnega prvenstva v duo sistemu, ki je bilo prvič organizirano v Sodražici.
- Skupaj je v Siborju že 15 mojstrov ju-jitsa. Posledica odličnih rezultatov je tudi 18 kategoriziranih športnikov, ki jih je priznal OKS, kar je daleč največ v Kočevju in Ribnici. Od tega dva svetovna razreda, ki je najvišji za ju-jitsu, dva mednarodna razreda, sedem perspektivnih razredov, dva državna razreda in pet mladinskih razredov.
- V letu 2018 smo se zaradi uspešnega dela udeležili podelitev za športne in trenerske dosežke, in sicer kar enajstkrat pri JJZS. Prejeli smo županovo nagrado ter bili na sprejemu pri županih občin Ribnica, Kočevje in Sodražica.
- Uspešni smo bili tudi pri širjenju ju-jitsa v tem koncu Slovenije. Tako imamo sedaj v Siborju 15 različnih skupin v štirih občinah, 150 aktivnih članov in več kot 200 članov. Pri nas je v enajstih letih treniralo skoraj tisoč članov.

DRŽAVNO PRVENSTVO V BORBAH IN POKAL V DUO SISTEMU – GRIŽE 2019

Devet slovenskih klubov je 27. 1. 2019 sodelovalo na državnem prvenstvu v borbah za kadete in člane ter prvi tekmi za slovenski pokal v duo sistemu za vse otroške kategorije v OŠ Griže. Na tekmovanju je nastopilo preko 87 tekmovalcev.

Ekipa Sibor Inotherm je osvojila 18 medalj, od tega osem zlatih, šest srebrnih in štiri bronaste. Tekmovanja se je udeležilo 30 članov Siborja, ki so dosegli odlične uvrstitve. Iz Sodražice so nastopili:

FINALE V PRIKAZU JU-JITSU TEHNIK IN TURNIR V JU-JITSU BORBAH SEVNICA 2018

Člani Siborja Inotherm so se v soboto, 8. 12. 2018, udeležili finalnega turnirja v prikazu ju-jitsu tehnik ter turnirja v borbah za U15 in U12. Tekma je bila organizirana v Športni dvorani Sevnica. Udeležilo se je preko sto tekmovalcev za prikaz tehnik in 20 tekmovalcev v borbah iz osmih klubov. Tekma je bila tudi zaključek superpokala za otroke, kjer so se sešteje točke iz duo sistema, borb in prikaza tehnik.

Barve Siborja je zastopalo skoraj 35 tekmovalcev, ki so v svojih kategorijah na tretjem turnirju v prikazu tehnik (T), v pokalu prikaza tehnik (P), v superpokalu (S) in borbah (B) dosegli odlične uvrstitve. Iz Sodražice so nastopili:

- JAN DIVJAK: 1. MESTO (v T, P in S)
- SARA DIVJAK: T – 3. MESTO, P – 2. MESTO
- TANAJA ANŽUR: T – 3. MESTO

Sibor Inotherm je na tekmi dobil kar 50 medalj, od tega je zasedel 21 prvih mest. Čestitamo tudi vsem ostalim članom, ki so v svojih kategorijah dosegli uvrstitve od četrtega mesta dalje.

V ekipni razvrstitvi je ŠK Sibor prejel pokal za tretje mesto.

- ANDRAŽ ŽLINDRA, BORBE, U18, DO 66 KG – 1. MESTO
- SARA DIVJAK IN NEŽA LEVSTEK, DUO, U16, ŽENSKI PAR – 2. MESTO
- JAN DIVJAK IN LAURA ZAJC, DUO, U16, MEŠANI PAR – 1. MESTO

Pred tekmovanjem so potekale tudi volitve v Komisijo športnikov JJZS, v katero je bila izvoljena tudi naša članica Sara Besal, ki se bo še posebej zavzemala za področje duo sistema pri zastopanju pravic in interesov tekmovalcev.

IZLET TD SODRAŽICA V SRBIJO

PIŠE: JELKA PAKIŽ, FOTO: VOJKO MIHELIC

Člani TD Sodražica najraje potujemo v kraje nekdanje Jugoslavije in tudi letos je bilo tako. Sredi oktobra smo se odločili za obisk Beograda z okolico. Ker je bila pot dolga in zaradi morebitne gneče na meji, smo se že ob 2. uri zjutraj odpeljali iz Sodražice proti Srbiji. Najprej smo se ustavili v Sremski Mitrovici, kjer nas je pričakal vodič Vojko Mihelič, ki izhaja iz našega kraja. Čudovito je bilo poslušati razlage krajev in dogodkov v slovenskem jeziku. Popeljal nas je na ogled mesta, muzeja in rimske palače. Sirmium (Sirmij) oz. današnja Sremska Mitrovica je bila antično mesto in ena od štirih prestolnic Rimskega cesarstva. Arheološka odkritja so razkrila velik del starega mesta. Mesto je bilo prostrano in obkroženo z obzidjem in jarki (oz. tuneli), znotraj katerih je bila cesarska palača. Raziskave, ki so bile izvedene do sredine 20. stoletja, so odkrile večje število luksuznih hiš in vil, ki so bile okrašene s freskami in mozaiki. Vidni so tudi ostanki javnih kopališč, nekropol, trgovskih in obrtnih centrov. Danes se antični ostanki nahajajo pod sodobnim mestom in so samo delno predstavljeni, kolikor dopušča prostor za arheološke izkopenine. Freske in skulpture, ki so bile najdene na 74 lokacijah po Sirmiju, dokazujejo, da so jih izdelali vrhunski umetniki. V mestu so v tistih časih obratovale kovnica denarja in delavnice, kjer so se izdelovali različni izdelki, od plemenitih kovin, stekla do keramike in tudi opek.

Pot smo nadaljevali proti Fruški gori, ki je edini hrib v Padski nižini. Na vrhu Fruške gore, na Iriškem vencu, smo se ustavili za kratek počitek in kosilo v tem nacionalnem parku. Fruška gora je bogata s sadjem in tobakom. Nekdaj je bilo tukaj 60 samostanov, sedaj je aktivnih le še 16. Po okrepčilu smo pot nadaljevali proti Novemu Sadu. Na desnem bregu Donave se na 40-metrski vulkanski plošči bohota mogočna Petrovaradinska trdnjava iz leta 1780. Je ena največjih v Evropi, pod njo se vije kar 16 kilometrov katakomb. V trdnjavi, v kateri je danes mestni muzej, je bil krajši čas zaprt Josip Broz Tito. Posebna znamenitost obzidja je urni stolp, ki je nekoč kazal čas čolnarjem in stražarjem.

Čez Petrovaradinski most smo se odpeljali v Novi Sad in si ogledali slikovito staro mestno jedro: Trg svobode, sredi katerega stoji sedem metrov visok spomenik Svetozarju Miletiću, delo Ivana Meštrovića, katoliško cerkev Marijinega imena, ki sega 72 metrov v nebo, mestno hišo in mestno knjižnico, magistrat, spomenik Jovanu Jovanoviću Zmaju in še veliko drugih znamenitosti. V večernih urah smo prispeli v Beograd in se nastanili v hotelu Srbija ter

po večerji hitro zaspali po napornem dnevu.

Naslednji dan je bil na vrsti ogled mesta Beograd. Ustanovili so ga Kelti v 3. stoletju pr. n. št. Okoli leta 630 so ga osvojili Slovani in ga preimenovali v Beli grad. Velja za eno izmed najstarejših mest v Evropi in ima za sabo pestro zgodovino. Nahaja se ob sotočju reke Donave in Save. Danes živi v njem približno 1,6 milijona prebivalcev. Od leta 1403 je Beograd glavno mesto Srbije. Med vožnjo z avtobusom po mestu nam je vodič predstavljal zgradbe, mimo katerih smo se peljali, osebe in dogodke, povezane z njimi. Videli smo Narodno knjižnico, Jugoslovansko dramsko gledališče, Gospodarsko zbornico, Beli dvor, Muzej sodobne umetnosti, Narodni muzej, Klinični center, številna veleposlaništva, mednarodne šole, Tiskarno denarja, Topčiderski park, Trg republike, kopališče Ada Ciganlija, nogometni stadion Crvene Zvezde, ki smo si ga tudi ogledali, itd. V mestu se ogromno zida, na žalost pa ni nobene industrije, samo nakupovalni centri, turizem in novi bloki.

Ustavili smo se pred cerkvijo, hramom Sv. Save, ki je med tremi največjimi pravoslavni cerkvami na svetu in sprejme do 10.000 vernikov. Sveti Sava je bil prvi srbski nadškof in najpomembnejši svetnik srbske pravoslavne cerkve. Izvedeli smo, da je med najpomembnejšimi graditelji te cerkve Marmor s Hotavelj. Bogatijo jo čudovite freske, okrog katerih se bleči samo zlato. Nato smo se zapeljali v Zemun, ki leži na desnem bregu Donave. Gardoš, eden izmed treh hribov, na katerih je Zemun zgrajen, je srce tega predela mesta, z izjemno ohranjeno arhitekturo in stolpom Millennium, ki pričara razgled na mesto. V popoldanskem času smo imeli nekaj prostega časa za samostojen ogled mesta. Nekateri smo se odločili za ogled enega najpomembnejših kulturnih in zgodovinskih kompleksov v Beogradu, to je beograjska trdnjava, ki stoji visoko nad sotočjem Donave in Save. Sestavljena je iz Gornjega in Spodnjega grada ter parka Kalemegdan, ki velja za najlepši park v mestu. Je tudi zgodovinsko-kulturni center, v katerem smo si ogledali vojni muzej na prostem, kipe pomembnih osebnosti srbske zgodovine in živalski vrt.

V soboto zjutraj nas je pot vodila iz Beograda proti mestu Topola, blizu katerega je hrib Oplenac. Na njem je bil zgrajen mavzolej dinastije Karađorđević. Knez Aleksandar Karađorđević je na tem mestu postavil vinograde, kralj Petar I. Karađorđević pa je začel graditi mavzolejsko cerkev sv. Jurija, monumentalno stavbo iz belega marmorja s streho v obliki petih kupol. Notranjost je okrašena z več kot 40 milijoni raznobarnih steklenih koščkov v 15.000 barvnih niansah, ki tvorijo freske iz 60 srednjeveških srbskih cerkva. Posebnost te cerkve je tudi kripta, v kateri se nahaja 39 grobnic dinastije Karađorđević. Poleg cerkve stoji Petrova hiša, rezidenca kralja Petra I. med bivanjem v Oplencu. V njej je shranjenih kar precej dragocenosti, od slik dinastije do osebnih predmetov, ikon in relikvij. Ravno v času našega obiska je tukaj potekala vsakoletna prireditev ob koncu trgatve, imenovana Oplenačka berba. Po ulicah so prodajali grozdje, vino in različne domače izdelke, seveda pa je bila največja ponudba njihove hrane in pijače, ki smo si ju z veseljem privoščili tudi mi.

V nedeljo dopoldne smo obiskali tržnico v Beogradu in se na poti domov ustavili še v Ekoetno selu Strug na Hrvaskem. Tam smo »uradno« zaključili naše letošnje popotovanje z dobro večerjo in ob zvokih harmonike našega harmonikarja Jake zaplesali par valčkov in polk ter se z lepimi vtisi in novim znanjem v poznih večernih urah srečno vrnili domov. Naslednje leto pa spet navsilenje!

MKS MED »MINEŠTRO« IN IZPITI

PIŠE: BLAŽ KRAJNC, FOTO: PETRA LAPAJNE POVIRK

Mladinci smo tudi preteklo leto uspešno zaključili z organizacijo dramsko-glasbene Mineštre, prireditve, ki jo iz generacije v generacijo prirejamo že 14 let, od same ustanovitve kluba. Sodeč po odzivu obiskovalcev smo publiko ponovno dostavili paket odlične glasbe, humoriističnih prigod in prijetnega druženja po prireditvi. Drznemo si reči, da nam je ponovno uspelo. Številne vaje, prekladanje papirjev in zagnanost so se nam ponovno obrestovali. Še posebej bi se radi zahvalili glavni scenaristki Evi Janež, ki z letošnjim letom štafetno palico predaja mlajši generaciji. Obljublamo, da se bomo trudili, da bo Mineštra še naprej dogodek, ki bo v decembrskem času združeval ljudi.

Zahvaljujemo se tudi vsem svojim podpornikom: Občina Sodražica, Inotherm, d. o. o., Pos plastika, d. o. o., RIKO TEAM, d. o. o., Gostilna Matjak, Papios, d. o. o., Pekarna Ajdič in vsem mamam, sestram, babicam in tetam, ki so napekle prigrizke za pogostitev po prireditvi. Prav oni so zaradi svoje podpore mladih zaslužni, da Mineštra ostaja brezplačna za vse obiskovalce.

Po uspešno zaključenem letu pa smo se že lotili novih aktivnosti. Vseskozi smo ob koncih tedna športno aktivni na rekreaciji, v petek, 25. januarja, pa smo v občinskih prostorih v Loškem Potoku na prošnjo tamkajšnjega župana svoj klub predstavili mladim iz sosednje občine.

Za tekoče leto zbiramo predloge za nove projekte in počasi načrtujemo že utečene dogodke. Vedno smo veseli novih idej, zato vse mlade med 15. in 30. letom starosti vabimo, da se pridružijo našemu klubu in sodelujejo pri soustvarjanju dogodkov, ki na tak ali drugačen način popestrijo življenje v naši občini.

Pridružite se nam! Nove člane sprejemamo skozi vse leto, vabimo pa vas tudi na občni zbor, ki bo letos potekal 23. februarja ob 19. uri v prostorih Mladinskega kluba Sodražica, kjer vam bomo predstavili aktivnosti kluba v preteklem letu, plan za leto 2019, sprejemali bomo predloge za nove aktivnosti, pod točko razno pa se bomo v sproščenem vzdušju še malo podružili in si po končanem izpitnem obdobju končno malo oddahnili.

RIBNIŠKI PASIJON LETOS GOSTUJE V SODRAŽICI

PRIPRAVILA: RENATA MIHELIČ, FOTO: MATJAŽ MALEŽIČ

Ribniška »pasijonska« družina, katere člani prihajajo iz več občin, je tudi letos strnila vrste in aprila si bomo lahko ogledali že trinajsto gledališko-glasbeno uprizoritev trpljenja Jezusa Kristusa. Letošnji Ribniški pasijon bo vseboval moderne elemente. Govoril bo o daritvi Jezusa in o tem, kako se človek sooča s sedmimi smrtnimi grehmi. Živimo v obdobju, ko morala in etika izgubljata veljavo, ko je greh postal vrlina in se ga celo nagrajuje namesto kaznuje. Zato bo tokrat izpostavljena tema, kako se moderni človek in kristjan sooča z moralno in grehom. Vsak kristjan vsakodnevno prihaja v skušnjave in je razpet med tem, kar ga uči vera, in tem, kar mu narekuje moderna družba. V času, ko štejejo smeški in všečki ter kraljujejo nove tehnologije, moderni kristjan išče svoj prostor pod soncem. Z letošnjim pasijonom, ki nosi naslov Daritev za grehe sveta, želijo sporočiti, da se vsaka pot začne in konča pri Bogu in da lažni bogovi na dolgi rok nimajo možnosti.

Kako je mogoče, da vse to že toliko let uspeva skupini prostovoljcev? Na eni strani gre zahvala manjšemu številu predanih ključnih akterjev, ki v rokah držijo vse niti, mislijo na vse in delujejo na različnih področjih. Na drugi strani pa vsi ostali številni posamezniki prispevajo kamenček v skupni mozaik.

»Ribniški pasijon sem si že pred leti ogledal kot gledalec. Navdušili so me igra, vzdušje in še posebej petje, ki je bilo drugačno od pričakovanj. Ko sem prišel za kaplana v Ribnico, so me organizatorji povabili k sodelovanju. Sodeloval sem kot pisec scenarija in kot igralec ene od manjših vlog. Verjel sem v ta projekt, videl sem njegov pozitiven vpliv na našo župnijo in celotno skupnost. Ko vidiš zagnanost sodelujočih, niti ne pomisliš, da ne bi sodeloval. Po mojem mnenju pa je duhovnikovo poslanstvo, da tudi s pomočjo takih aktivnosti oznanja, da Jezus tudi danes živi in da smrt ni zmagala.«

Bernard Rožman

»Ribniški pasijon je dragocen ne samo za Ribnico, ampak tudi za širšo okolico. Največji izziv se mi zdi to, da je treba iz leta v leto isto zgodbo o Jezusovem delovanju narediti čim bolj dinamično in raznoliko, da gledalce motiviramo, da si Ribniški pasijon pridejo ogledat tudi naslednje leto. Sodelujem osem ali devet let, najprej kot igralec, kasneje poleg tega tudi kot eden izmed soscenaristov. Za sodelovanje sem se odločil, ker želim prispevati k temu, da bi čim več ljudi spoznalo, kdo je Jezus in kaj vse je storil za nas, ker ima ljudi tako rad in želi, da vsi začutimo in sprejmemo Božjo voljo. Čeprav pripravam in izvedbi uprizoritev namenim veliko časa, mi ni žal. Pritegne me sproščeno in pristrčno vzdušje med sodelujočimi, še posebej mi je všeč glasba, ker so vse avtorske pesmi spisane prav za Ribniški pasijon.«

Rok Osojnik

Vesetje ob izvajanju pasijona lahko začutite ob poslušanju zgoščenke, na kateri so zbrane najljubše avtorske skladbe, ki so se izvajale na uprizoritvah, začutili pa ga boste lahko tudi, če se jim pridružite na uprizoritvi letošnjega Ribniškega pasijona:

13. 4. ob 19.00 v Športni dvorani Sodražica in

21. 4. ob 19.00 v Športnem centru Ribnica.

Vstopnine ni, prostovoljni prispevki so dobrodošli.

IZ NEBES MED OTROKE

PIŠE: KATARINA TURK, FOTO: ANA KRULIČ

Večer pred svojim godom, 5. decembra, se je v sodraški dvorani v osnovni šoli ustavil sveti Nikolaj. Prišel je, da je pozdravil vse prisotne otroke, skupaj z angeli in parkeljmi. Obdaril jih je s skromnimi darili in vsakega posebej opogumil, nagovoril k dobrim dejanjem in molitvi. Za veličasten prihod so po-

skrbele tudi sedanje in nekdanje učence osnovne šole z zgodbo o tem, kako je Miklavž postal tako prepoznaven škof in svetnik. Zaigrale so tudi božično-novoletne skladbe.

Hvala vsakemu posebej, ki je kakor koli pripomogel k temu, da še naprej ohranjamo tradicionalno miklavževanje.

SLOVO OD FRANCETA LEŠNJAKA

ZBOGOM, DRAGI MOJI

PIŠE: IVANKA ORAŽEM

Gospod Lešnjak je bil moder človek. Veliko je bral, znal strpno poslušati vsakogar, kajti zavedal se je, da so vsi lahko učitelji, to preverjal sam ter delil z drugimi.

Če bi se mogel naš član in prijatelj, pokojni France Lešnjak, posloviti od nas, bi se po mojem poznavanju preko pogovorov z njim poslovil nekako tako.

Dragi domači, sorodniki, prijatelji, sosedje in znanci, poslavljam se od vas in vam izrekam poslednji ZBOGOM.

Rad bi bil še med vami, toda prišla je samotna obiskovalka, da me pospremi za zadnje obzorje in, saj veste, ona se nikoli ne napove in nikogar ne zgreši.

Vsi, ki me poznate, veste, da sem ljubil življenje, ki me je obilno obdarovalo in mi naklonilo bogato žetev. Dolgo sem lahko nabiral izkušnje vseh vrst in vse so me veliko naučile, tako dobre kot slabe, ker sem jih sprejemal vedro, strpno, sočutno in z razumevanjem. Rad sem imel življenje in ljudi ter užival v družbi vsakogar. Rad sem spremljal razvojne poti vseh vrst in se tudi sam uspešno preizkušal na raznih področjih. Rad sem delal, ustvarjal, skratka polno in srečno živel, da skoraj nisem opazil, kako se nabirajo leta. Imel sem učitelje vseh vrst, toda lahko mi verjamete, da vsa znanost in vse teorije na svetu ne morejo dati človeku toliko kot človek, ki se ne boji odpreti svojega srca drugemu. Tako je, kot bi v temi posvetila lučka in ti obnovila moči za naslednji korak.

Z Društvom upokojencev Sodražica smo bili kot velika družina, pri vseh njihovih aktivnostih sem se počutil lepo sprejet, čeprav sem bil najstarejši med njimi. Bili smo družina, sorodniki, prijatelji, sosedje, znanci doma in preko interneta po vsej domovini in svetu. Prejel sem več, kakor sem vam mogel dati. Hvala vsem in vsakomur posebej, ki je stopil na mojo pot. Prišel je dan, ki pride v življenje slehernika. Svetilki v mojem temnem kotu je zmanjkalo olja. Čas je za slovo.

POGREŠALI VAS BOMO

PIŠE: ANA MODIC, KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZSB NOB SODRAŽICA

Tiho in spokojno, tako kot je živel, je od nas pred nekaj dnevi tudi odšel.

France Lešnjak je spadal med naše najstarejše občane in tudi med najstarejše člane naše KO ZB za vrednote NOB Sodražica. Zanimivega gospoda smo večkrat obiskali in se čudili njegovemu dobremu spominu, njegovi bistrosti in razgledanosti. Vedno smo bili

ZBOGOM, dragi moji. Zemlja je prijazna kot mati in me vabi v svoj objem. Lepa pot me čaka in lepa dobrodošlica v domu, v katero odhajam. S seboj bom vzel le vašo ljubezen in svoja dobra dela. Postal bom del vsega prostranstva, svoboden kot metulj, in tako bom na nekakšen drugačen način še vedno povezan z vami.

Poskušal sem z vami stskati nitke spomina in tako ostati z vami, dokler bo v vas živ spomin name. Rad sem se pogovarjal o starih časih in ni jih bilo malo, ki so želeli v mojem spremstvu odpotovati v preteklost in jo obujati, kajti iz nje se lahko veliko naučimo.

Zapuščam vam majhno dediščino, ki bo mogoče komu olajšala in podaljšala življenje. Podarjam vam recept za vedro in dolgo življenje. Sam sem se zvesto ravnal po njem.

Na življenje sem gledal s svetle in vedre strani. Živel sem za danes, za ta trenutek, nisem si nalagal bremena skrbi za jutrišnji dan in prihodnost, kajti kdor živi v skrbi za jutri, sploh ne živi, ker mu vedno manjka današnji dan.

Odpravljam se na pot praznih rok, toda s polnim srcem pričakovanja in vaše ljubezni, hvaležnosti, spoštovanja in s tistim, kar sem kdaj dobrega storil za kogar koli od vas. Pomembno je dajanje in sprejemanje brezpogojne ljubezni.

Ne žalujte za menoj! Zvezde bodo še vedno bedele v nočeh, zora vas bo prebujala kakor prej in čas bo prinašal in odnašal tako radost kot bolečine. Zemlja se bo vrtela naprej. Spremlja naj vas radostna zavest, da se nimate česa bati, ne v življenju ne v smrti. Želim vam blagoslove razumevanja, tolažbe in ljubezni. Živite polno, sočutno in ustvarjalno življenje brez strahu, da ne boste obžalovali, ker ste morda zapravili svoje dragoceno življenje. Vi še imate čas, da se naučite poslušati svoje srce ter odpuščati sebi in drugim.

Pozdravljeni vsi in prisrčna hvala za vsak trenutek, ki sem ga smel preživeti z vami. Rad vas imam in naj se ta ljubezen pretaka med vami, vas družijo med seboj in morda z menoj. Zbogom, dragi moji.

prijazno sprejeti in lepo postreženi. Na mizi v jedilnici je imel vedno odprt računalnik, ki mu je omogočal komunikacijo z znanci in prijatelji. To ne bi bilo nič posebnega za mlade, a France je 9. maja lani dopolnil 95 let. V pogovoru nam je omenil, da sta poleg njega živi le še dve sošolki iz osnovne šole. Kljub častitljivi starosti je še vedno sam poskrbel za vsakdanje opravke, si skuhal kosilo, pospravil stano-

vanje, obdelal vrt. Še lani si je sprešal sadni kis in skuhal svoje ognjičevo mazilo za rane. Mogoče celo kaj več. Tudi nam je podaril svoje izdelke z željo, da bi nam še dolgo služilo zdravje.

Prav zdravje je začelo Francetu pešati. Po operaciji kolka je oslabela njegova mobilnost in ni mogel iti več sam v bližnji bife na jutranjo kavico s prijatelji. Sam se je večkrat pošalil, da odide v parlament. Da bi zadovoljil svoje človeške potrebe po pogovoru, si je omislil majhno trikolo na baterije in se z njim prevažal do zdravstvenega doma, trgovine ali bifeja.

Rodil se je v obrtniški družini kovačev in tako je bilo določeno, da bo tudi on kovač. Po vojni pa se je izučil tudi za ključavničarja. Tako je imel dva poklica, za katera se je neprestano izobraževal in izpopolnjeval. Govoril nam je: »Pri obrti moraš iti vedno s časom naprej. Prvi sem imel v Sodražici varilni aparat. Pa tudi druge stroje.« V času svoje delovne dobe je izdeloval številne predmete iz železa: najprej kmečko orodje, nato železne dele na kmečkih vozovih, kasneje kovinske dele za šolsko pohištvo za podjetje LIK Kočevje. Na začetku je imel le preprosto kovačijo, kasneje je zgradil moderno delavnico in v njej zaposlil štiri delavce. Zgradil je tudi lakirnico in nabavil stroj za elektrostatiko. Govoril nam je: »Če hočeš napredovati, je treba imeti sodobno orodje in ljudi, ki znajo z njim delati.«

France Lešnjak je bil ustanovni član Območne obrtno-podjetniške zbornice Ribnica in je bil ves čas aktiven član, čigar mnenje so ostali člani spoštovali. Veliko je tudi bral, tudi poljudnoznanstvene knjige in zdravstvene revije, in o njih razmišljal. Zanimala ga je tekoča politika doma in po svetu.

Kako je 18-letni France doživljal začetek zadnje velike vojne, ki je prizadela tudi njegovo Sodražico? Ker je bila že 13. julija 1941 na Travnici ustanovljena Ribniška četa, v kateri so bili tudi domačini iz Sodražice, je France postal vez med njimi in domačo vasjo. Zaradi izdaje so ga Italijani ponoči prišli iskat domov in ga našli v postelji. Odpeljali so ga v taborišče Padova, kjer je prebil 13 mesecev. To je bilo med italijansko ofenzivo leta 1942. Po kapitulaciji Italije septembra 1943 se je po mnogih zapetljajih znašel v Ljubljani, kjer je imel sorodnike. Tam je bil zelo lačen, še bolj kot v taborišču. Njegovo bivanje v Ljubljani je bilo ilegalno, tudi tam ni bil varen, saj so ga iskali domobranci, da bi ga ubili. S pomočjo znancev je dobil službo na železnici. Večkrat je odšel v gostilno Stari Tišler, ker je tam mnogokrat naletel na rojake iz Sodražice in od njih izvedel, kaj se dogaja doma. Tam sta mu dva domačina tudi podpisala dokument, da je lahko dobil karte za hrano in cigarete.

Po vojni je postal član tedanje ZB in to ostal vse življenje. Redno se je udeleževal občnih zborov te organizacije, obiskoval proslave in spominske slovesnosti v čast dogodkom med NOB. Za sodelovanje pri razvijanju in obujanju tradicije narodnoosvobodilne borbe in za ohranjanje spomina na ustanovitev Ribniške čete ter za aktivno sodelovanje v KO ZB Sodražica mu je izvršni odbor Združenja borcev za vrednote NOB Ribnica ob 75-letnici ustanovitve Ribniške čete na Travnici podelil plaketo Ribniške čete, ki spominja na prvo ustanovljeno partizansko enoto 13. julija 1941.

France je bil kljub vsemu zadovoljen s svojim življenjem. Po vojni je nadaljeval z obrtjo v svoji delavnici, si sezidal novo hišo in ustvaril družino. Prav na svoja sinova in hčerko je bil najbolj ponosen. Ob našem zadnjem obisku pri njem je pokazal na steno, kjer visi slika njegovega pradedka Franeta in njegovega zadnjega pravnuka Jakoba. In se je veselil, da se njegov rod nadaljuje.

Dragi France, pogrešali Vas bomo. Pogrešali bomo Vaš bistri um, Vašo razsodnost, Vašo pripravljenost za sproščujočo klepet, Vaš smisel za humor, Vašo prijazno besedo.

Vendar vsi potujemo po isti reki do njenega izliva. Čeprav so naše poti različne, se vse končajo enako, ker vsaka reč ima svoj čas in vse pod nebom ima svojo uro.

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

Zahvala

Zapustil nas je naš dragi

FRANC LEŠNJAK

(9. 5. 1923–13. 1. 2019)

Hvala vsem, ki ste našega ata, starega ata in pradedka imeli radi, ga spoštovali, obiskovali in mu kar koli dobrega storili.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, duhovniku, pevcem, obema govornicama za čutne poslovilne besede ter vsem drugim za opravljena dobra dela in storitve, za izrečena sožalja, topel stisk rok in darove, ki ste jih namenili v njegov spomin.

Hvala, ker ste se udeležili pogrebne maše in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
solza, žalost in bolečina
te zbudila ni.
Ostala je praznina,
ki hudo boli.*

Zahvala

Ob smrti našega dragega življenjskega sopotnika, očeta, dedka, tasta, brata, strica in prijatelja

FRANCA ARKA

(1949–2019)

Globel 3, Sodražica

bi se radi zahvalili vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga imeli radi.

Žalujoci: vsi njegovi

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.*

Zahvala

V 71. letu starosti se je tiho poslovil naš
dragi mož, oče in dedi

JANEZ ARKO z Gore.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter darovane maše. Hvala gospodu župniku Antonu Dobrovoljcu in patru Andražu Arku za lepo opravljen mašni obred in ganljive besede.

Hvala vsem, ki ste se od njega poslovili in ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Za dobroto tvojih rok
ostala je beseda hvala,
ki v srcih bo ostala,
in večno lep spomin nate.*

Zahvala

Zapustila nas je naša draga mama

MARIJA FAJDIGA
(1924–2019)

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem, duhovniku, g. Bizjaku, pevcem in ostalim za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše, namenjene pokojni mami.

Iskrena hvala za udeležbo pri pogrebni maši in pospremitvi k večnemu počitku.

Vsi njeni

*Kam odhajaš, draga mati,
kliče žalostno srce.
Niti zbogom nisi rekla,
ne podala nam roke.
Naši skupni dnevi minili hitro so,
a na koncu našega življenja
poti se zopet srečajo.*

Zahvala

V 78. letu se je poslovila
naša draga mati, tašča in babi

ALOJZIJA VESEL
(15. 5. 1940–23. 1. 2019)
iz Sodražice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom za pomoč, izrečeno sožalje, cvetje in sveče ter darovane maše. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Francu Bizjaku, pevcem in pogrebni službi.

Mama, za vedno boš ostala v naših srcih.

Vsi njeni

Zahvala

Zahvala ob slovesu dragega

STANKA STARCA
(1956–2018)

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, svete maše in ostale darove. Zahvala je namenjena tudi medicinskemu osebju ZD (NMP) Ribnica, pevcem, g. župniku Bizjaku, pogrebni službi KP Ribnica, OZVVS Ribnica in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Branje za vsak okus

PIŠE: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA

Na decembrski pravljčni urici so najmlajši prisluhnili pravljici z naslovom Kam skriti leva za božič in jo kasneje tudi likovno upodobili. Januarska pravljčna urica je minila v znamenju pravljice Feri je jezen. Mali nadobudneži so barvali pobarvanke. Za svoje zveste bralce smo pripravili naslednji pregled zanimivih knjižnih novosti!

SABRINA JEFFRIES

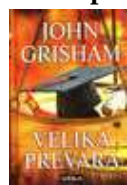
Kako dvoriti trmoglavki

Ko ji očarljivi malopridnež predlaga, naj se poroči z njim in tako izpolni ultimatum stare matere, mu odločna Minerva iz Sharpovega klana tudi sama ponudi mamljiv predlog, ki podžge njegovo domišljijo, njej pa omogoči, da obdrži dediščino. Lady Minerva Sharpe ima odlično načrt, kako kljubovati zahtevam stare matere: zaroči se s pridaničem! Stara mati ji bo zagotovo raje prepustila dediščino, kot pa da jo vidi poročeno z lahkoživcem. In kdo bi bolje odigral vlogo Minervinega bodočega moža kot neobrzdani advokat Giles Masters, ki je bil celo navdih za čednega vohuna v priljubljenih gotskih romanih, ki jih piše? Spomin na njegove strastne poljube na njen devetnajsti rojstni dan še vedno ostaja v Minervini domišljiji, čeprav se nima nobenega namena zaljubiti v takšnega razuzdanca, še manj se z njim poročiti. Vendar se ji niti sanja ne, da je Giles v resnici skrivni vladni agent. Ko skupaj raziskujeta skrivnostno ozadje smrti njenih staršev, njuna lažna zaroka vodi k razbeljeni strasti. Nato pa Minerva odkrije Gilesovo skrivno dvojno življenje in Giles mora uporabiti vse prekanjene zvijače svojega poklica, da znova najde pot do njenega srca.

JOHN GRISHAM

Velika prevara

Mark, Todd in Zola so se vpisali na pravno fakulteto, da bi kot odvetniki prišli do pošteno prisluženih velikih vsot denarja in bi s svojim delom pomagali spreminjati svet na boljše. Toda zdaj, ko so tik pred diplomom in opravljanjem pravosodnega izpita, so ugotovili, da so jih potegnili za nos. Spoznali so, da so se zadolžili, da bi prišli do diplome na tretjerazredni pravni fakulteti, medtem ko se od dobrih služb lahko kar poslovijo. Ko izbrskajo podatek, da je njihova fakulteta zgolj ena v verigi fakultet, ki iz študentov izvajajo denar za študentska posojila, se odločijo, da bodo stvari uredili po svoje. Morda obstaja možnost, da se izognejo odplačilu dolgov. Morda se lahko izognejo svetovalnicam, bankam in fakulteti ter mimogrede dobro zaslužijo. Toda najprej morajo prekiniti študij. In povrh vsega bi bilo kaj takega popolnoma nezakonito. Toda kateri do vratu zadolženi študent ne bi pomislil na drugo možnost, še zlasti, če ima v rokavu podatke, ki lahko razkrinkajo tako veliko združbo, ki študente zvabi na limanice, da jih pripelje na tretjerazredne fakultete, ki od njih zahtevajo vesolske vsote?

TADEJ GOLOB

Leninov park

Tadej Golob je eden najbolj samosvojih slovenskih avtorjev s tematsko izredno raznolikim naborom del. Jezero je njegova prva kriminalka, kjer prvič srečamo Tarasa Birso.

V majhnem parku sredi Ljubljane odkrijejo truplo ženske, ustreljene v glavo. Dan kasneje na enak način umre možki na Metelkovi. Sta umora povezana? Ljubljana se kuha v vročinskem valu, v Sloveniji se po volitvah vzpostavlja nova oblast, Taras Birsa pa ima že brez tega dovolj svojih težav

JOHN FARNDON

Planet Zemlja

Ta knjiga te popelje na popotovanje, na katerem si lahko ogledaš vse dele planeta, ki mu praviš dom. Koplji globoko pod zemljo, leti med oblaki in jadraj po oceanskih tokovih, da od blizu raziščeš nenavadne procese, ki oblikujejo naš svet. Kako izbruhnjejo ognjeniki? Zakaj Luna spreminja obliko? Kako nastanejo orkani? Kako se menjavajo letni časi? Kaj so tektonske plošče? Vstopi v notranji ustroj planeta Zemlja, da ugotoviš, kaj vse se tam dogaja!

JOE DISPENZA

Placebo ste vi

Andrej je nov na šoli in ima cel kup problemov. Pravzaprav jih ima več kot kdor koli drug na tem svetu. Vse skupaj se začne že pri njegovem imenu, nadaljuje s tem, da sta njegova starša ločena, potem pa s tem, da bi moral biti lep in priljubljen. In še marsikaj se najde. A vse le ni tako hudo. Ima malce prismuknjeno, a skrbno mamo, odbito babico, kmalu pa se spoprijatelji še s samosvojo Sonjo. Življenje tako počasi postaja lepše in lepše, predvsem pa strašno razburljivo.

S tem tudi zaključujem letošnji prvi pregled nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico!

Čim lepše in prijetneje preživite preostanek letošnje zime. Radi in lepo se imejte ter na svidenje spomladi!

PEDICARE
MEDICINSKA NEGA NOG

PE PEDICARE, Tina Jordan s.p.
Ob železnici 4a, 1310 Ribnica

031 759 100

info@pedicare.si www.pedicare.si

PEDICARE (Pediker) je najsodobnejši salon v regiji. Poleg ostalih storitev smo najučinkovitejši pri sanaciji glivičnega nohta.

PREJ

POTEM

KONCERTNI DOGODEK LETA

ALJAŽ
VESEL

ANDREJ
VESEL

S FILHARMONIKI Z DUNAJA

SOBOTA, 23. FEBRUAR 2019 OB 19. URI,
ŠPORTNA DVORANA SODRAŽICA

V domačem kraju se bosta srečala **sodraška rojaka**, ki ustvarjata na tujem, z glasbeniki iz 16 - tih držav, ki tvorijo TON DER JUGEND Symphonie Orchester Wien.

Gostji: **Gabriella Colluto**, mezzosopran / **Nina Šenk**, skladateljica

Organizator koncerta: Društvo Veseli ljubitelji glasbe.
Sorganizatorji: Občina Sodražica, JSKO Ribnica, Turistično društvo Sodražica, OOO Ribnica, Radio Univox, Zavod Sena plus, Društvo Oktet Gallus.

VSTOPNICE lahko kupite preko spletnega portala www.mojekarte.si, na vseh bencinskih servisih Petrol ter v trafikah v Kočevju, Ribnici in Sodražici.
Cena vstopnice: 15 eur (od 16. februarja dalje 18 eur).

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)

1310 Ribnica

☎ 01 8373 116

☎ 051 358 762

✉ info@microera.si

www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

Ugodni paketi Trio
internet – televizija – telefonija

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

TelekomSlovenije

POOBlašČENI PRODAJALEC

www.ribniskipasijon.si

Ribniški pasijon

DARITEV ZA GREHE SVETA

Športna dvorana SODRAŽICA   Športni center RIBNICA

13. 4. ob 19. uri   21. 4. ob 19. uri

Vstopnine ni.